

Sisekaitseakadeemia

Päästekolledž

Kaarel Kuznetsov

VABATAHTLIKU PÄÄSTJA VALMISOLEK
SUITSUSUKELDUMISE TEENUSEKS

Lõputöö

Juhendaja:

Janek Lass

Kaasjuhendaja:

Urmas Grüning

Tallinn 2012

LÕPUTÖÖ ANNOTATSIOON

Kolledž: Päästekolledž	Kuu ja aasta: Mai 2012
Vabatahtliku päästja valmisolek suitsusukeldumise teenuseks	
Töö autor: Kaarel Kuznetsov	Olen nõus oma lõputöö kättesaadavaks tegemisega elektroonilises keskkonnas. Allkiri:
<p>Käesolev lõputöö on kirjutatud teemal “Vabatahtliku päästja valmisolek suitsusukeldumise teenuseks”.</p> <p>Töö vormistamisel on lähtunud Sisekaitseakadeemia rektori 01. November 2010 kinnitatud käskkirjast nr 6.1-5/363 “Üliõpilastööde koostamise ja vormistamise juhendist”. Töö koosneb 67 leheküljest. Töö on kirjutatud eesti keeles ning võõrkeelne lühikokkuvõtte inglise keeles.</p> <p>Lõputöö peamised märksõnad on päästetöid tegevate vabatahtlike päästjate hetke olukord, võimalik valmisolek suitsusukeldumise teenuseks ja hetkel kehtivad nõuded suitsusukeldumise andmiseks.</p> <p>Lõputöö eesmärgiks on välja selgitada vabatahtlike päästjate valmisolek suitsusukeldumise teenuseks ja välja selgitada, mida peab tegema, et see võimalik oleks.</p> <p>Lõputöö koosneb neljast peatükist. Esimeses peatükis räägib autor vabatahtlike päästjate olemusest, nende ajaloost ja hetkeseisust. Teises peatükis uurib ja analüüsib autor vabatahtlike valmisolekut suitsusukeldumise teenuseks. Kolmandas peatükis räägib autor hetkel kehtivast regulatsioonist suitsusukeldumise teenuse osutamiseks. Neljandas peatükis toob autor välja Päästeameti tulekustutusteenuse eksperdi ja Ida Päästkeskuse seisukoha vabatahtlikele päästjatele suitsusukeldumise õiguse andmisest ning teeb järeldused uuringutest ja teeb oma ettepanekud sellel teemal.</p>	
Võtmesõnad : vabatahtlikud päästjad ja suitsusukeldumine	
Keywords : volunteers and smoke diving	
Säilitamise koht: Sisekaitseakadeemia raamatukogu	
Kaitsmisellubatud Kolledži direktor:	Allkiri:
Vastab lõputöö nõuetele Juhendaja:	Allkiri:

SISUKORD

Lõputöö annotatsioon	2
Sisukord.....	3
Mõistete ja lühendite loetelu.....	5
Sissejuhatus	6
1. Olukorra kirjeldus.....	8
1.1. Vabatahtlikud päästjad	8
1.2. Vabatahtlike päästjate areng viimastel aastatel.....	9
1.3. Koolitused nendele täna.....	10
2. Uuring vabatahtlike päästjate valmisolekust suitsusukeldumise teenuse pakkumiseks	12
2.1. Uuringu metodoloogia	12
2.1. Küsimustiku analüüs.....	13
2.2.1. Küsitluses osalejad	13
2.2.2. Vabatahtlikele päästjatele suitsusukeldumise võimekuse vajalikkus.....	13
2.2.3. Vabatahtlike suitsusukeldumise teenuse kasumlikkus kutselistele päästjatele.	14
2.2.4. Suitsusukeldumise teenuse õigusega kaasnevatest kohustustest teadmine.	15
2.2.5. Suitsusukeldumise teenuse teostamise viisid	18
2.2.6. Vabatahtlike päästjate suitsusukeldumise teenuse teostamine	19
3. Seadustest tulenevad kohustused.....	21
3.1. Kehtiv õiguslik regulatsioon suitsusukeldumist teostavale isikule.....	21

3.2. Kehtiv koolituskava vabatahtlikele päästjatele.....	22
3.3. Päästja I programmi ning vabatahtliku päästja esimese ja teise astme õppe ning teise astme täiendkoolituse programmide võrdlus.....	23
4. Päästeameti ja Ida Päästkeskuste huvi vabatahtlikele suitsusukeldumise õiguse andmiseks ning ettepanekud.....	27
4.1. Päästeameti eksperdi ja Päästkeskuste huvi vabatahtlike suitsusukeldumise õiguse andmise teema vastu.	27
4.2. Järeldused ja ettepanekud.	30
Kokkuvõte	32
Summary.....	33
Viidatud allikate loetelu.....	34
Tabelite ja jooniste loetelu	36
Lisa 1 küsitluse ankeetküsitlus	37
Lisa 2 veebiküsitluse kokkuvõte.....	40
Lisa 3 Vabatahtliku päästja esimese ja teise astme õppe ning teise astme täienduskoolituse programmid	42
Lisa 4 päästja I programm	54
Lisa 5 intervjuu küsimustik	67

MÕISTETE JA LÜHENDITE LOETELU

Julgestuslülili – suitsusukeldusülesannet täitvate suitsusukeldujate ohutust tagav suitsusukelduslülili; (Päästetööde suitsusukeldumise juhend, Päästeameti peadirektori 17.06.2010 käskkiri nr 110) (edaspidi: Suitsusukeldumise juhend)

Suitsusukeldumine – päästetöödel hingamisaparaadis sisenemine suitsu ja põlemisgaasidega täidetud keskkonda eesmärgiga päästa inimesi ja vara ning teha teisi vajalikke päästetöid; (Suitsusukeldumise juhend)

Suitsusukelduja – suitsusukeldumist teostav isik; (Suitsusukeldumise juhend)

Vabatahtlik päästja – isik, kes vabatahtlikult osaleb päästetööl või ennetustööl seaduses sätestatud alustel ja korras (Päästeseadus, 05.05. 2010. a) (edaspidi: PäästeS);

Kutseline päästja – päästja – päästetöötaja – päästeasutuse või Päästekolledži koosseisus päästeseaduses sätestatud ülesannete tegemiseks ettenähtud teenistuskohale töölepingu alusel võetud töötaja, töös kasutakse kutseline päästja, et eristada vabatahtlikest päästjatest. (Päästeteenistuse seadus, 31.01.2008)

SISSEJUHATUS

Läbi aegade on vabatahtlike päästjate roll Eesti ühiskonnas väga suurt tähtsust omanud. Nad on suureks abiks olnud ulatuslike päästetööde tegemistel, nii metsatulekahjude, kui ka rannikureostuste likvideerimisel. Üha enam vajame nende abi sellises piirkondades, kuhu kutselistele päästjate reageerimine nõuab palju aega.

See on tingitud, et kutseliste komandode ülalpidamine väiksemates maa-piirkondades ei ole enam mõistlik ja parem on toetada nendes piirkondades vabatahtlikkust. Ei ole enam mõistlik, et kõiki probleeme sõidaksid lahendama kutselised päästjad, kui läheduses asuvad kodanikualgatusel loodud vabatahtlikud päästeüksused, kes sammuti suudavad lihtsamaid probleeme lahendada.

Ja nüüd oleme jõudnud oma ühiskonnas sellisesse olukorda, kus elementaarsetel kustutustöödel võib juhtuda, et meil napib isikkoosseisu teostamiseks normaalselt suitsusukeldumist ning, et see normaalselt toimiks, tuleb pidevalt tõsta väljasõidu astet. See omakorda viib selleni, et paljude meeskondade kohale saabumise aeg läheb väga pikaks ja võib juhtuda, et maakonnad reageerivad ennast tühjaks. Ning kui samal ajal toimuks uus tulekahju, tuleb panna reageerima need, kelle kohalejõudmise aeg on veel pikem ehk abivajajateni jõuab abi tavapärasest olukorrast kauem. Mis viib omakorda selleni, et ühiskonnas võib tekkida pahameel Eesti päästesüsteemi vastu.

Siit on ka tulnud idee, et vabatahtlikele päästjatele anda rohkem õigusi osaleda erinevatel sündmuste liikidel, kui seda on praegu. Üks võimalustest olekski anda vabatahtlikele päästjatele suitsusukeldumise õigused. Mis annaks kohalikele elanikele suurema turvatunde, kui nende lähedal asuv abikomando saab koheselt alustada iseseisvalt päästetöid inimeste päästmisel suitsusest keskkonnast, mitte ei pea ära ootama millal sinna jõuavad kutselised päästjad.

Kindlasti on üks võimalus see, et vabatahtlikud päästjad saaksid teostada suitsusukeldust kutseliste päästjate kõrval, mis hoiaks ära selle, et üks maakond sõidab ennast ühele väljakutsele tühjaks ja ülejäänud piirkond võib jääda kiire abita.

Teema on veel aktuaalne, kuna Siseministeeriumi loodud valitsusasutuste arengukava 2012-2015 näeb ette, et vähemalt 8 vabatahtlikku päästekomandot omavad sisetulekahjudel suitsusukeldumise elupäästevõimekust ja kahjude leviku efektiivse piiramise võimekust vähemalt 4-liikmelise päästemeeskonnaga (Siseministeeriumi...2011:22)

Autor püstitab hüpoteesi, et praeguses päästetööde tegemistes ei ole päästetöid tegevate vabatahtlike päästjate potentsiaali ja võimalusi piisavalt efektiivselt kasutatud.

Lõputöö eesmärk on välja selgitada vabatahtlike päästjate valmisolekut suitsusukeldumise teenuseks. Suitsusukeldumise teenusest tulenevatest uutest nõudmistest nendele ning nende rakendamisest, et abikomandod vastaksid antud nõuetele, mida seadused ette näevad.

1. OLUKORRA KIRJELDUS

1.1. Vabatahtlikud päästjad

Vabatahtlikud päästjad on juba ammustest aegadest, meie tänapäevaste kutseliste päästjate sünni alustalasid. Vabatahtlik tuletõrje loodi juba 1788 aastal, kui loodi Mustpeade vennaskonna tuletõrjekomando (Vaarmann 1988:28). Sellele teole järgnesid peatselt kõik tolle aja Eesti suuremad linnad, nagu Tartu, Pärnu, Viljandi, Valga jne. Need muutused tähendasid ühiskonnale väga palju, kuna enne nende loomist toimusid pidevalt linnades suurpõlengud, kus juhtus ka nii, et linnad praktiliselt maha põlesid. Ka maa-piirkonnad ei oodanud enam kaua ja hakkasid sammuti looma väiksemaid vabatahtlike tuletõrje organisatsioone, et päästa ka külade täielikku maha põlemist. (Vaarmann 1988: 43-63)

Vabatahtlike algusaastad polnud kergeid, kuna alustada tuli väga väikeste ja palju jõudu vajavate vahenditega nagu käsipritsid ja nahk ämbrid. Alles mõningate aastate pärast hakkasid tulema aurupritsid ja ka algelised tuletõrjeautod. Esimesed tuletõrje autod olid enamasti Saksa päritolu, sest suurel Venemaal endalgi puudus tollel ajal tuletõrje. (Vaarmann 1988: 63-78)

Kuna me kuulusime tollel ajal Tsaari Venemaa koosseisu, siis võime julgelt väita, et eesti vabatahtlus on ka Venemaa tuletõrje üks eestvedajaid, sest meie eeskujul hakati ka muudes Tsaari Venemaa kubermangudes looma vabatahtlike tuletõrje organisatsioone. Millest hiljem hakati looma kutselisi tuletõrje organisatsioone ja nii ka Eesti territooriumil. (Vaarmann 1988: 66-73)

Tuletõrje areng sai ka vahepeal kõva tagasilöögi, kui tuli peale Saksa okupatsioon, mis lõhkus kogu ülesehitatud struktuuri ning hiljem Vene vägede eest taganedes ka tuletõrje- hoonete ja varustuse hävitamise näol. Nõukogude Liidu aegadel hakati uuesti arendama vabatahtliku tuletõrjet, kui kaotati külade vabatahtlikud ühingud ning loodi

kolhooside tuletõrjeühingud, mis sammuti koosnesid vabatahtlikest tuletõrjujatest. Siis toodi meie maale ka hulgaliselt Venemaa enda tehnikat ja tuletõrje varustust. Mis Nõukogude Liidu lagunedes siia maha jäi ja mis võeti siis kasutusele vast loodud vabatahtlikes-, kui ka kutselistes tuletõrje komandodes. (Vaarmann 1988: 111-223)

1.2. Vabatahtlike päästjate areng viimastel aastatel

Viimastel aastatel on abikomandode areng kõikunud ülesse alla, seda kindlasti ka üleüldise majanduskriisi tõttu kui ka Eesti Vabariigi taasiseseisvumise üleüldise kehva olukorra tõttu. Kui Nõukogude Liidu viimastel aastatel tegutses Eestimaa pinnal 283 vabatahtliku tuletõrje organisatsiooni (Vaarmann 1988: 163), siis Eesti taasiseseisvuse algusaastatel oli neid järel kordades vähem. Kuna aga meid tabas mõned aastad tagasi majanduslangus, tuli hakata sulgema väiksemaid riiklike komandosid ning elanikkonna algatusel on loodud enamuste asemele vabatahtlikud päästeorganisatsioonid.

Ka varustuse poole pealt on vabatahtlike areng hoogustunud. On hakatud soetama uuemat tehnikat, vanad nõukogude aegsed masinad on jäätud sammuti enamjaolt metsa- ja maastiku tulekahjude kustutamiseks ning kaasaegsemate lääne päritolu masinatega sõidetakse elumajade kustutamisele ja muudele õnnetustele. Voolikud on ka hakatud välja vahetama kaasaegsemate vastu, seda kas ise soetades või siis Päästekeskuste abiga.

Kaitseriietuse koha pealt on erinevates regioonides erinev seis, osades vabatahtlikes komandodes on kas elementaarsed tööriided või siis vanad keskuste päästeriided. Aga on ka juhtumeid kus siis abikomando ise on suutnud soetada endale uued tulekustutusriided, seda siis kellegi rahalisest annetusest, nagu näiteks Iisaku abikomando. Kiivrid on sammuti erinevatel komandodel erinevad ning enamusel ka mitte vastavad tänapäeva standarditele ja ohutusnõuetele.

Veel on Päästeametil kavas iga aasta vabatahtlikele väljastada vanemaid tulekustutusriideid ning kõikidele nõuetele vastavaid tuletõrje kiivreid, mis on märgistatud selliselt, et nad oleksid päästetöödel eristatavad kutselistest päästjatest.

1.3. Koolitused nendele täna

Enne paari eelmist aastat saame rääkida, et vabatahtlikele päästjatele praktiliselt ei olnudki koolitusi, kui välja jätta Päästeameti peadirektori käskkirjaga kinnitatud 40-tunnine miinimum väljaõppeprogramm. Käskkirjas oli ette nähtud koolitamine ning eksamineerimine kõikidele vabatahtlikele päästjatele, kes teevad tulekustutus- ja päästetöid. Päästkeskustest saadud info põhjal pidid olema antud kursuse läbinud kõik lepingutega seotud abikomandode liikmed.

Kursuse kestvus oli 40 tundi, neist 17 teoreetilist ja 23 praktilist õppetundi. Kursuse eesmärk oli anda algteadmised tulekustus- ja päästetöödest. Väljaõppe programmi järgi pidid vabatahtlikud päästjad õppima kasutama tulekustutus- ja päästevahendeid ning tehnikat. Ja ka minimaalsel määral päästetööde eriliike, nagu liiklusvariid, vahtkustutus, ohtlikud ained ning metsatulekahjud. (Miinimumnõuded päästeasutuste, mis ei ole ametiasutused, tulekustutus- ja päästetöid tegevate isikute väljaõppele, Päästeameti peadirektori 21.05.2002 käskkiri nr 53)

Kaks aastat tagasi aga vabatahtlike koolituse kava muutus. Kus siis võeti kasutusele kaks uut programmi:

- 1) vabatahtliku päästja 16-tunnine esimese astme õppe programm;
- 2) vabatahtliku päästja 36-tunnine teise astme õppe programm.

Ning eelmisest aastast on kasutusele võetud veel üks vabatahtliku päästja 6-tunnine teise astme täienduskoolituse programm. (Vabatahtliku päästja esimese ja teise astme õppe ning teise astme täienduskoolituse programmide kinnitamine, Päästeameti peadirektori 03.02.2011 käskkiri nr 41K) (edaspidi: esimese ja teise astme õppe)

Kus siis neile õpetatakse päästja tööks vajalikke algteadmisi ja oskusi, iseseisvate ülesannete täitmiseks vajalike teadmisi ja oskusi ning kuidas rakendada päästeseadusega antud õigusi.

2. UURING VABATAHTLIKE PÄÄSTJATE VALMISOLEKUST SUITSUSUKELDUMISE TEENUSE PAKKUMISEKS

2.1. Uuringu metodoloogia

Uuringu viis autor läbi interneti keskkonnas www.connect.ee. Küsimustik on ülesehitatud ankeetküsitluse põhimõttel. Viide edastati küsitlevatele e-kirja teel, kelle andmed sai autor Päästeameti päästetöö osakonna valmioleku talituse tulekustustus teenuse eksperdi kaudu. Küsitluse valimi moodustasid Eesti Priitahtliku Päästeliidu 8 juhtkonna liiget ja 66 vabatahtliku pääste organisatsiooni aktiivsed liikmed ning küsitlusele vastas 53 inimest.

Ankeetküsimustikus kasutas autor ainult valikvastustega küsimusi, et lihtsustada küsimustele vastamist. Küsimusi oli arvuliselt 9 ja sisaldas küsimusi vabatahtlike päästjate suitsusukeldusteenuse pakkumise kohta.

Uuringu tulemuste töötlemiseks kasutas autor Microsoft Exceli tabeliarvutus programmi. Andmete analüüsimiseks koostas autor erinevaid sektordiagramme.

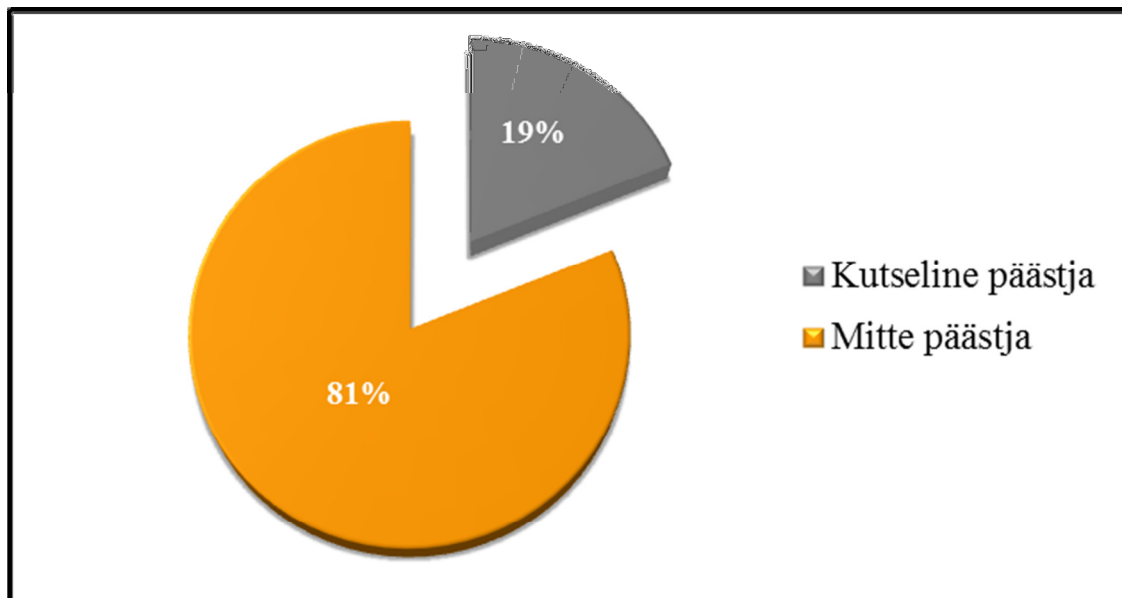
Küsitluse ankeetküsitlus (LISA 1) ja veebiküsitluse kokkuvõte (LISA 2) on lisatud töö lõppu lisade hulka, küsitlus viidi läbi ajavahemikul 28.01.2012 kuni 27.03.2012

2.1. Küsimustiku analüüs

2.2.1. Küsitluses osalejad

Autor koostas küsimustiku nii, et sellest tuleks välja ligikaudne protsent, kui palju on vabatahtlike hulgas neid, kes ka realselt on teenistuses päästjana. Seda selleks, et välja tuua, kui paljusid saaks juba kasutada tulekustutustööde käigus suitsusukeldumise teostamisel.

Tulemusest parema ülevaate saamiseks koostas autor sektordiagrammi 1.

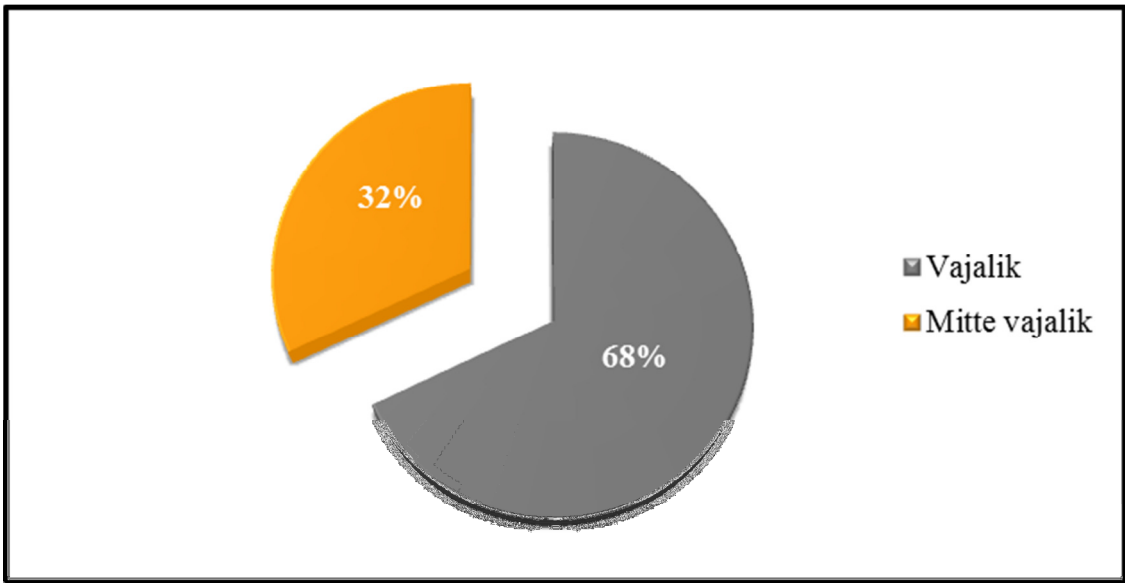

Joonis 1. Küsitluses osalenutest vabatahtlikest päästjatest teenistuses olevad päästjad.

2.2.2. Vabatahtlikele päästjatele suitsusukeldumise võimekuse vajalikkus.

Kõikidest küsitluses osalenutest vabatahtlikest päästjatest 68% arvab, et vabatahtlikele päästjatele võiks anda loa teostada suitsusukeldumist ja 32% arvab et see töö peaks ainult jääma ikkagi kutseliste päästjate tööks.

Tulemusest parema ülevaate saamiseks koostas autor sektordiagrammi 2.

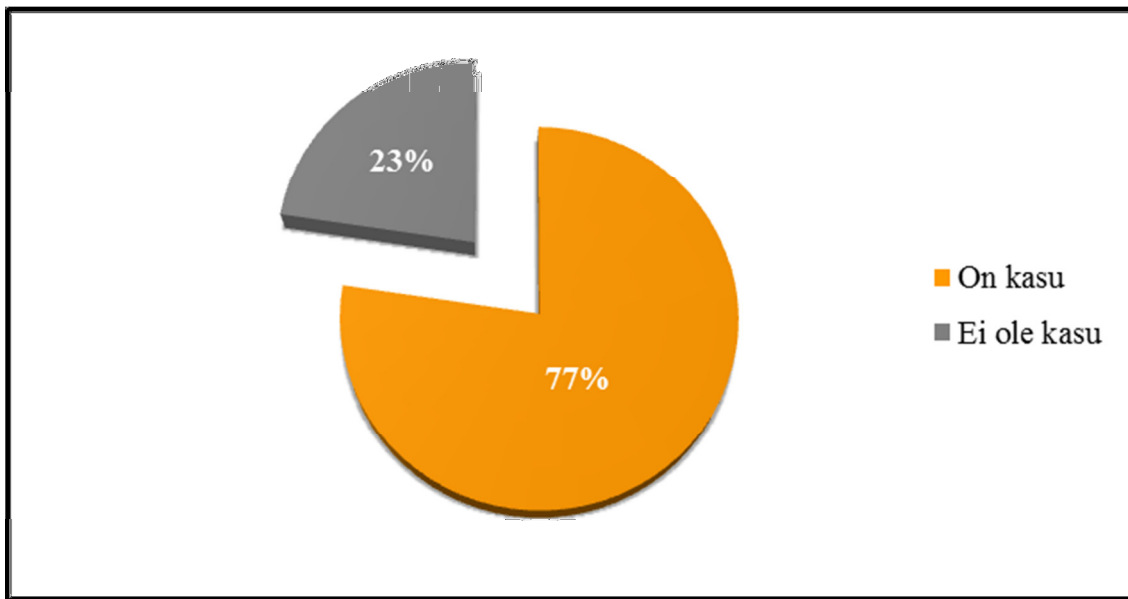

Joonis 2. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate hinnang suitsusukeldumise õiguse andmisest neile.

2.2.3. Vabatahtlike suitsusukeldumise teenuse kasumlikkus kutselistele päästjatele.

Kõikidest küsitluses osalenutest vabatahtlikest päästjatest 77% arvab, et sellest oleks kasu kutselistele päästjatele ja 23% arvab ikkagi, et sellest poleks mingisugust kasu, kui nemad seda teenust osutama peaksid hakkama.

Tulemusest parema ülevaate saamiseks koostas autor sektordiagrammi 3.

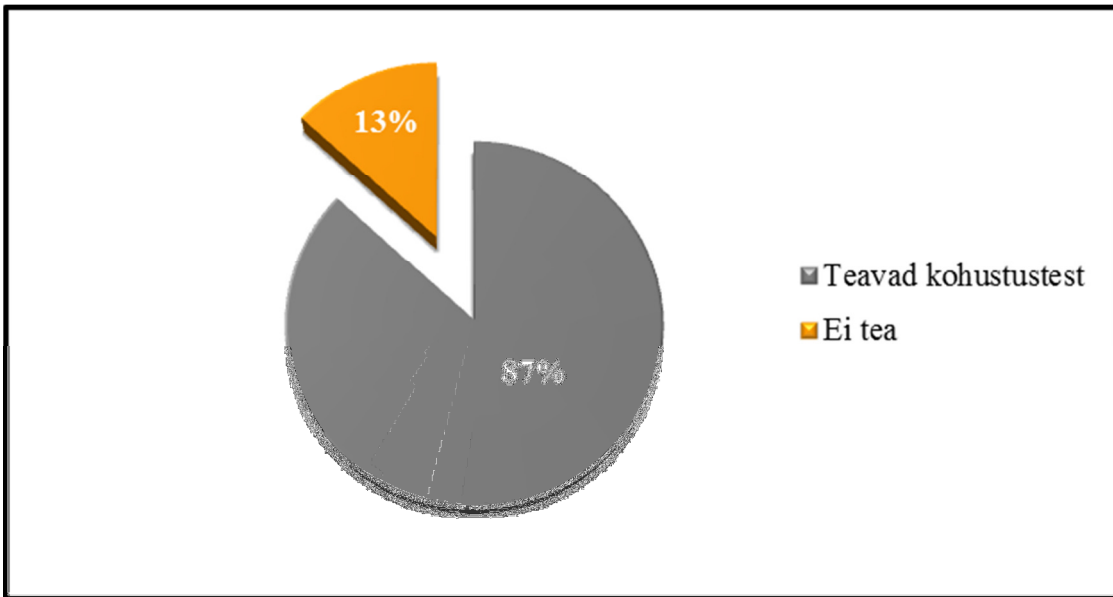

Joonis 3. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate hinnang suitsusukeldumise kasumlikkusest kutselistele päästjatele.

2.2.4. Suitsusukeldumise teenuse õigusega kaasnevatest kohustustest teadmine.

Kõikidest küsitluses osalenutest vabatahtlikest päästjatest 87% teadis, et selle teenusega kaasnevad lisakohustused, nagu täiendkoolituste läbimine ning iga kolme aasta järel tervise kontrolli läbimine ja iga aastane füüsiliste katsete sooritamine. 23% ei teadnud sellest või osaliselt ei teadnud neid.

Tulemusest parema ülevaate saamiseks koostas autor sektordiagrammi 4.

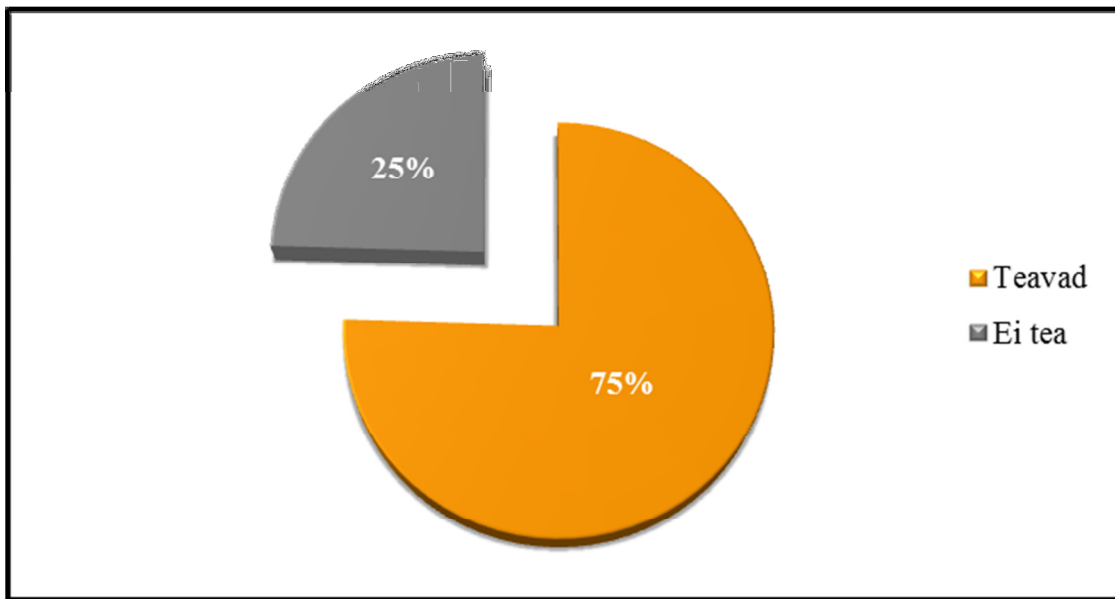

Joonis 4. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate teadmised suitsusukeldusteenusega kaasnevate kohustuste olemasolust.

Veel toob autor välja, kui paljud küsitluses osalenutest vabatahtlikest päästjatest teavad, mida need lisakohustused endas sisaldavad. Kõikidest küsitluses osalenutest vabatahtlikest päästjatest 75% teadsid mida need nõuded endast sisaldavad ja 25% ei teadnud või teadsid osaliselt.

Tulemusest parema ülevaate saamiseks koostas autor sektordiagrammi 5.

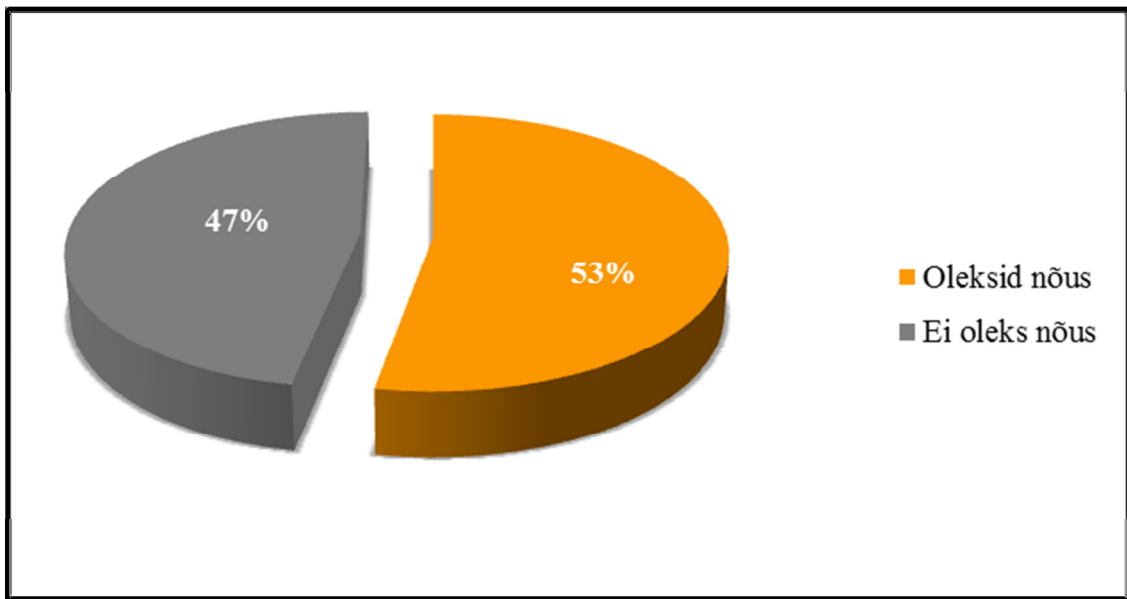

Joonis 5. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate teadmised suitsusukeldusteenusega kaasnevate kohustuste sisust.

Autor uuris küsitluses veel, kas vabatahtlikud päästjad oleksid nõus läbima täismahus Päästja I kursuse. Küsitlusest selgus, et 53% vabatahtlikest päästjatest oleks nõus seda läbima ja 47% ei oleks nõus.

Samas uuris autor ka vabatahtlike päästjate nõusolekut iga kolme aasta järel arstliku komisjoni läbimisest ja füüsiliste katsete sooritamisest iga aasta järel. Küsitlusest selgus, et see vastab täpselt samadele andmetele, mis sai küsitud Päästja I kursuse läbimise kohta, kus 53% oli nõus ja 47% vastasid eitavalt.

Tulemusest parema ülevaate saamiseks koostas autor sektordiagrammi 6.

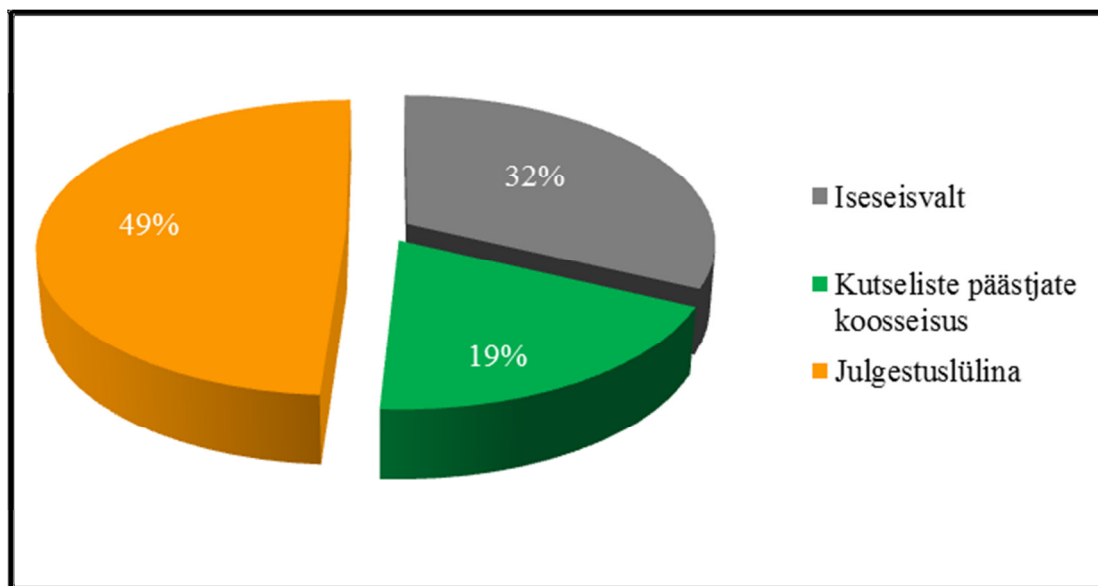

Joonis 6. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate arvamus Päästja I koolituse võimalikust läbimisest ning iga kolme aasta järel tervise kontrolli läbimisest ja füüsiliste katsete sooritamisest .

2.2.5. Suitsusukeldumise teenuse teostamise viisid

Kõikidest küsitluses osalenutest vabatahtlikest päästjatest vastas 49%, et nad teostaksid suitsusukeldust kutseliste päästjate julgestuslülina. 32% arvas, et nad suudaksid seda teha iseseisvalt ja 19% teeks seda kutseliste päästjate suitsusukelduslülili koosseisus.

Tulemusest parema ülevaate saamiseks koostas autor sektordiagrammi 7.

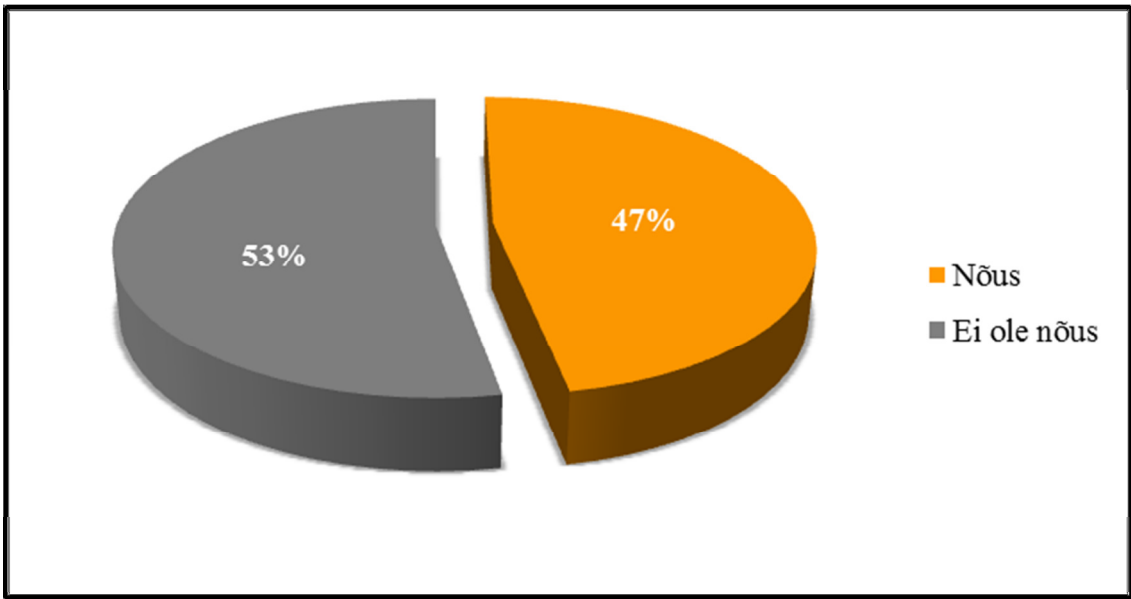

Joonis 7. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate arvamus suitsusukeldumise teenuse teostamise viisist.

2.2.6. Vabatahtlike päästjate suitsusukeldumise teenuse teostamine

Veel autor uuris, kui paljud vabatahtlikud oleksid nõus, pärast kõiki neid küsimusi ikkagi seda teenust osutama. Küsimustikust selgus, et 47% oleksid nõus suitsusukeldus teenust teostama ja 53% ei tahaks seda teha.

Tulemusest parema ülevaate saamiseks koostas autor sektordiagrammi 7.

Joonis 8. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate arvamus suitsusukelduse teenuse osutamisest uuringu lõpus.

3. SEADUSTEST TULENEVAD KOHUSTUSED

3.1. Kehtiv õiguslik regulatsioon suitsusukeldumist teostavale isikule.

Päästetööde suitsusukeldumise juhendi kohaselt võib suitsusukeldumist teostada päästeteenistuja, kes vastab järgmistele nõuetele:

- omab vähemalt päästja I kutset või on läbinud Päästeameti peadirektori poolt kinnitatud suitsusukeldumise algväljaõppe miinimumprogrammi;
- vastab Siseministri 3. märtsi 2008.a. määrusele nr 22 “Päästeteenistujate ja päästetöödel lepingu alusel osalevate isikute kutsesobivuse nõuded, sealhulgas hariduse-, füüsilise ettevalmistuse ja tervisenõuded.” kehtestatud nõuetele (Kehtetu);
- on sobiv sellele tööle oma psüühiliste omaduste poolest. (Suitsusukeldumise juhend)

Hetkel kehtiva regulatsiooni kohaselt võib päästja I kutset väljastada sellele, kes on läbinud:

- Päästeameti peadirektori poolt kinnitatud tuletõrjuja- ja päästja algväljaõppe; (Riigi-ja kohaliku omavalitsuse päästeasutuse tuletõrjujate-päästjate tuletõrje- ja päästetöödealase algväljaõppekursuse õppeprogrammi kinnitamine, Päästeameti peadirektori 14.04.2000 käskkiri nr 24)
- tulekustutus- ja päästetööde kursuse; (Riigi-ja kohaliku omavalitsuse päästeasutuse tuletõrjujate-päästjate tuletõrje- ja päästetöödealase algväljaõppekursuse õppeprogrammi kinnitamine, Päästeameti peadirektori 14.04.2000 käskkiri nr 25)
- suitsusukeldumise algväljaõppe kursuse. (Suitsusukeldumise algväljaõppe miinimumprogrammi kinnitamine, Päästeameti peadirektori 14.04.2000 käskkiri nr 26)

Või kes on Päästekoolis läbinud kursuse päästja I programmi. (Päästekolledži täienduskoolituse programmi kinnitamine, Sisekaitseakadeemia Päästekolledži direktori 15.03.2012 käskkiri nr 6.2-5/14) (edaspidi: Päästekolledži täiendkoolituse)

PäästeS § 33 lg 1 kohaselt võib vabatahtlikuks päästjaks võtta vähemalt 18-aastaseks saanud isiku, kes vastab vabatahtliku päästja kutsesobivuse nõuetele.

Vastavalt Siseministri määrusele „Vabatahtliku päästja kutsesobivuse nõuded ja nende vastavuse kontrollimise kord ning väljaõppe ja arvestuse läbiviimise kord“ peab Vabatahtlik päästja, kes osaleb iseseisvalt päästeametniku korraldusel eriväljaõpet nõudval päästetööl peab vastama „Päästeteenistuse seaduse“ § 7 lõike 4 alusel kehtestatud I grupi päästeteenistujatele kehtestatud tervisenõuetele, mille on kehtestanud siseminister määrusega „Päästeteenistujate kutsesobivuse nõuded, sealhulgas füüsilise ettevalmistuse, hariduse- ja tervisenõuded“. Mille kohaselt Päästeteenistuja perioodilist tervisekontrolli tehakse kuni 45 aasta vanuseni iga kolme aasta järel, üle 45 aasta vanusele töötajale üks kord aastas. (Vabatahtliku päästja kutsesobivuse nõuded ja nende vastavuse kontrollimise kord ning väljaõppe ja arvestuse läbiviimise kord, vastu võetud Siseministri määrusega 10.11.2010) (edaspidi: Vabatahtliku Päästja kutsesobivuse nõuded)

3.2. Kehtiv koolituskava vabatahtlikele päästjatele.

Vastavalt Siseministri määrusele „Vabatahtliku päästja kutsesobivuse nõuded ja nende vastavuse kontrollimise kord ning väljaõppe ja arvestuse läbiviimise kord“ § 8 kohaselt peab iseseisvalt ennetustööl ja koos päästeametnikuga päästetööl osalev vabatahtlik päästja olema läbinud Päästeameti peadirektori poolt kinnitatud vähemalt 16 tunnise vabatahtliku päästja esimese astme õppe. Ning iseseisvalt päästeametniku korraldusel päästetööl osalev vabatahtlik päästja peab olema läbinud Päästeameti peadirektori poolt kinnitatud vähemalt 36-tunnise vabatahtliku päästja teise astme õppe. Ja iseseisvalt

päästeametniku korraldusel päästetööl osalev vabatahtlik päästja peab olema läbinud Päästeameti peadirektori poolt kinnitatud vähemalt kuuetunnise vabatahtliku päästja teise astme õppe täienduskoolituse iga viie aasta järel (LISA 3). (Vabatahtliku Päästja kutsesobivuse nõuded)

Nende koolituste eesmärk on :

- Vabatahtliku päästja 16-tunnine esimese astme õppe eesmärgiks on omandada vabatahtliku päästja tööks vajalikud algteadmised ja oskused.
- Vabatahtliku päästja 36-tunnise teise astme õppe eesmärk on anda vabatahtlikule päästjale iseseisvaks ülesannete täitmiseks vajalikud teadmised ja oskused tulekustutusteenuse pakkumiseks.
- Vabatahtliku päästja 6-tunnise teise astme täienduskoolituse eesmärk on anda vabatahtlikule päästjale vajalikud teadmised, kuidas rakendada päästeseadusega antud õigusi. (esimese ja teise astme õppe)

3.3. Päästja I programmi ning vabatahtliku päästja esimese ja teise astme õppe ning teise astme täiendkoolituse programmide võrdlus

Autor toob selles peatükis välja päästja I kursuse (Päästekolledži täiendkoolituse) programmi (LISA 4) kirjelduse ja vabatahtliku päästja esimese ja teise astme õppe ning teise astme täiendkoolituse (esimese ja teise astme õppe) õppekavade võrdluse. Et võrrelda, mida on vaja vabatahtlikele päästjatele juurde õppida, et saada Päästja I kutse ning sellega koos ka suitsusukeldumise teostamise õigus.

Päästja I kursuse programmi moodulite kirjeldus (Päästekolledži täiendkoolituse):

- 1) Päästja alusõpe:
  - Päästeorganisatsioon ja -kultuur – 8 tundi;
  - Hädabiteadete menetlemine ja raadioside – 6 tundi;
  - Tuleohutusjärelvalve ja ennetustöö – 5 tundi;

- Esmaabi – 16 tundi;
  - Päästetehnika ja -varustus – 26 tundi.
- 2) Tulekustutustööd:
- Tulekahjude alused – 10 tundi;
  - Esmakustutusvahendid – 4 tundi;
  - Hargnemised põhi- ja tulekustutusautolt – 14 tundi;
  - Suitsusukeldumine – 30 tundi;
  - Tulekahjude liigid – 2 tundi.
- 3) Tehnilised päästetööd:
- Hargnemine hüdrauliliste ja pneumaatiliste päästevahenditega – 6 tundi;
  - Transpordiavariid – 10 tundi;
  - Loomade päästmine -1 tund;
  - Pinnalt päästetöö – 5 tundi;
  - Ohtlikud ained -8 tundi.

Vabatahtliku päästja esimese astme õppe kava (esimese ja teise astme õppe):

- 1) Sissejuhatus, ajalugu ja õigusalsused – 1 tund;
- 2) Päästeameti tegevusvaldkonnad ja päästeasutuste struktuur ja vastutus – 0,5 tundi;
- 3) Päästetöö teenuste tutvustus – 0,5 tundi;
- 4) Õnnetuste liigid ja vastutusosalad ning käitumine ohu korral – 2 tundi;
- 5) Päästetehnika – 0,5 tundi;
- 6) Päästeala ennetustöö – 2 tundi;
- 7) Käitumine tulekahju korral – 1 tund;
- 8) Põlemisprotsess ja tulekustutamine – 1 tund;
- 9) Praktiline osa – 5 tundi;
- 10) Arvestus – 0,5 tundi.

Vabatahtliku päästja teise astme õppe kava (esimese ja teise astme õppe):

- 1) Sissejuhatus – 1 tund;
- 2) Sidepidamiskord – 3 tundi;

- 3) Tulekahju alused – 2 tundi;
- 4) Päästetöö korraldamine – 3 tundi;
- 5) Päästevarustus ja -tehnika – 4 tundi;
- 6) Vesivarustus – 6 tundi;
- 7) Tulekustutustööd – 9 tundi;
- 8) Eriohud – 1 tund;
- 9) Päästeseadus ja meetmete rakendamine – 6 tundi;
- 10) Arvestus – 1 tund.

Vabatahtliku päästja täiendkoolituse kava (esimese ja teise astme õppe):

- 1) Sissejuhatus õigusruumi muudatused seoses uue päästeseadusega – 0,5 tundi;
- 2) Päästeseaduse põhimõisted ning vabatahtlike päästjate staatus ja ülesanded – 1 tund;
- 3) Haldusmenetluse põhimõtted ja päästeseadusest tulenevate meetmete rakendamise põhimõtted – 1,5 tundi;
- 4) Valdusesse sisenemine ja vahetu sund – 1 tund;
- 5) Teemasid kokkuvõtavad kaasused – 1,5 tundi;
- 6) Arvestus – 0,5 tundi.

Nüüd kui võrrelda neid, siis on näha, et nad on üsnagi sarnased. See tähendab, et neil on palju ühiseid teemasid. Lihtsalt vabatahtlike koolitusprogramm on üles ehitatud väiksema tundide mahuga ja seal ei ole esmaabi koolitust, suitsusukeldust ning tehnilisi päästetöid. Pääste I on aga ülesehitatud nii, et päästja oskaks, nii suitsusukeldust nõudval- ja liiklusõnnetustel, tegema praktiliselt kõiki vajaminevaid töid ning ka koolituse tundide maht on suurem, mis tagab ka selle, et päästja oskab ja suudab ka teostada erinevaid päästetöid iseseisvalt.

Aga kui vaadata suitsusukeldumise võimekuse andmise vaatevinklist, siis oleks vabatahtlikele päästjatele juurde õpetada vaja just esmaabi andmist ja suitsusukeldumist, et nad hakkaksid saama teostama suitsusukeldumist. Aga kuna vabatahtlike päästjate koolitustundide arv ei ole piisav, et iseseisvalt neid töid teostada, siis autor leiab, et need läbitud teemad, mida on läbinud vabatahtlikud päästjad 16- ja

36-tunnise koolituse jooksul ning mida saavad kutselised päästjad päästja I kursuse jooksul ei ole võrreldavad.

4. PÄÄSTEAMETI JA IDA PÄÄSTEKESKUSTE HUVI VABATAHTLIKELE SUITSUSUKELDUMISE ÕIGUSE ANDMISEKS NING ETTEPANEKUD

4.1. Päästeameti eksperdi ja Päästkeskuste huvi vabatahtlike suitsusukeldumise õiguse andmise teema vastu.

Selles peatükis toob autor välja Päästeameti ja Ida Päästkeskuse huvi vabatahtlike kaasamisele suitsusukeldust nõudvatele päästesündmustele. Selleks koostas autor küsimustiku (LISA 5) ja tegi intervjuu Päästeameti päästetöö osakonna valmioleku talituse tulekustustus teenuse eksperdiga (edaspidi Päästeameti ekspert) ning Ida Päästkeskuste juhi asetäitjatega (edaspidi Päästkeskuse juhi asetäitja) päästetööde alal.

Esimese küsimuse eesmärgiks oli välja selgitada Päästeameti ja Päästkeskuste üldine seisukoht, kas vabatahtlikest päästjatest oleks kasu suitsusukeldust nõudvatel päästesündmustel, kui neil oleks õigus teostada suitsusukeldumist.

- 1) Kas keskus(ed)/amet saaksid sellest pigem kasu või kahju, kui vabatahtlikud päästjad saaksid hakata suitsusukeldumist teostama?

Päästeameti eksperdi seisukoht on, et mida rohkemate tegevustega ja kõrgema kvalifikatsiooniga vabatahtlikud päästjad on, seda enam neist kasu on.

Ida Päästkeskuse seisukohalt saavad keskused kindlasti sellest kasu, kuna abikauged piirkonnad saavad kiiremini tõhusamat päästeteenust.

- 2) Kas keskus(ed)/amet üldse pooldaks seda?

Nii Päästeameti ekspert kui ka Päästkeskuse juhi asetäitja olid üksmeelel, et vabatahtlikele tuleks see võimalus anda.

- 3) Kas keskus(ed)/amet on juba sellel teemal midagi teinud?

Päästeametil on 2012 aasta tööplaanis sees analüüsida võimalusi selleks, et vabatahtlikud saaksid pakkuda erivõimekusi.

Kuna Võsu Päästekomando suletakse ja mehed on otsustanud ka lisaks kutselisele tööle teistes komandodes luua vabatahtliku päästekomando. Ning kuna neil on kõik nõuded täidetud siis otsitaksegi võimalust, et kuidas oleks õiguslikult korrektne väljaspool tööaega vabatahtlikena teostada suitsusukeldust.

4) Mida peaksid keskus(ed)/amet veel tegema, et see oleks võimalik?

Päästeameti eksperdi seisukohalt sõltub see analüüsist, mis selgitaks välja õiguslikud alused selle tegevuseks. Need siduda vabatahtlikega, kas see üldse on võimalik ja missuguseid õigusakte oleks vaja muuta, et see tegevus oleks võimalik.

Päästkeskuse juhi asetäitja seisukoha järgi, tulebki esimese asjana üle vaadata õiguslik regulatsioon, et vabatahtlikud päästjad saaksid õiguslikult korrektselt suitsusukeldusteenust pakkuda.

5) Kas keskus(ed)/amet oleksid võimelised ise neid koolitama?

Päästeameti eksperdi arvamusel on koolituseks vaja materiaalselt baasi, keskkonda ja õppejõude ning kuna päästekoolil on need eeldused olemas, on mõistlik seda päästekoolis läbi viia, aga samas oleneb see ka sellest, milliseks kujuneb välja koolitusprogramm.

Päästkeskuse juhi asetäitja arvamusel oleneb see sellest, kas vabatahtlikud päästjad peavad pääste I programmi täismahus läbima, et saada suitsusukeldumise õigus. Kui peavad täismahus, siis on mõistlik koolis või kui muudetakse programm lühemaks, siis võib kaaluda ka keskustes läbi viimist.

6) Millisena näete nende rolli suitsusukeldumisel, kas:

- Iseseisvalt
- Kutseliste koosseisus

- Julgestuslülina

Päästeameti eksperdi arvamuse kohaselt saaks vabatahtlik päästja kõiki neid rolle täitma hakata, kui vabatahtlikud päästjad saaksid suitsusukeldumise õiguse.

Päästkeskuse juhi asetäitja seisukoht on, et kui neile suitsusukeldumise õigus anda, siis nad peaksid olema valmis täitma kõiki neid rolle. Kuid kõige lihtsam on neid liita kutseliste päästjatega samasse meeskonda.

7) Kas teie arvates tuleks seda võimalust kõikidele pakkuma hakata või tuleks tähelepanu just nendele pöörata, kus on kutselised päästjad vabatahtlike komandode koosseisus ja kes on aktiivsemad Või mingi muu variant?

Päästeameti eksperdi seisukoht on, et võimalust tuleks anda ja pakkuda kõigile ning vabatahtlikud päästjad vaatavad siis kas nad soovivad, tahavad ja suudavad sellega tegeleda.

Päästkeskuse juhi asetäitja on juba rääkinud sellisest võimalusest kõigile vabatahtlikele päästekomandodele enda teenistuspiirkonnas. Pigem tulebki vaadata nende suunas, kes ise on sellest huvitatud. Kuna ka on neid kes ei ole sellest asjast huvitatud, sest sellega kaasneb väga suur maht täiendkoolitusi ning üldised nõuded vabatahtlikele päästjatele tõusevad.

8) Kas teie arvates võiks neile teha ajaliselt lühema koolituse kui Päästja I seda ette näeb hetkel, kui neil läbitud kõik vabatahtlike koolitused?

Päästeameti eksperdi arvamuse kohaselt, sõltub see jälle analüüsi tulemusest, kas on otstarbekas vabatahtlikele alandada hetkel kutselistele päästjatele kehtivaid nõudeid.

Päästkeskuse juhi asetäitja arvates võib kaaluda seda, et suitsusukeldumine ära reguleerida kindlate tundide mahuga ja vabatahtlik päästja läbides koolituse saab ainult suitsusukeldumise õiguse, kuna päästja I programm näeb ette ka liiklusõnnetustele reageerimise valmidust.

4.2. Järeldused ja ettepanekud.

Autori poolt läbi viidud küsitlusest vabatahtlikele päästjatele ja ekspertintervjuudest selgus, et vabatahtlikele päästjatele suitsusukeldumise õiguste andmine on vajalik ning kasulik nii päästjatele kui ka kogu ühiskonnale.

Uuringust tuli välja ka see, et vabatahtlikud päästjad teavad väga hästi, mis kohustused neil kohe juurde tulevad suitsusukeldumise õiguse saamisega ning mida need kohustused ka sisaldavad. Kuna 13% küsitletutest ei teadnud, et suitsusukeldumise teenusega kaasnevad lisakohustused ja 25% ei teadnud mida need kohustused endas sisaldavad, siis autori arvates tuleks vabatahtlikele päästjatele ka edaspidi rääkida suitsusukeldumisega seotud seadusandlusest.

Uuringust selgus veel ka see, et peaaegu pooled (47%) vastanutest ei ole nõus läbima päästja I (Päästekolledži täiendkoolituse) koolitust täismahus ja sooritama iga aasta füüsilise katseid ning käima iga kolme aasta tagant tervise kontrollis, nagu seda siseministri määrus ette näeb (Päästeteenistujate kutsesobivuse nõuded, sealhulgas füüsilise ettevalmistuse, hariduse- ja tervisenõuded, vastu võetud siseministri määrusega 15.02.2011) (edaspidi: kutsesobivuse nõuded).

Sellest järeldab autor, et tuleks kaaluda võimalust vabatahtlikele päästjatele eraldada suitsusukeldumine päästja I programmist (Päästekolledži täiendkoolituse), et lühendada koolituse kestvust ning nad saaksid õppida ainult suitsusukeldumist. Kui nad soovivad hakata ka reageerima liiklusõnnetustele, siis tuleks vabatahtlikel päästjatel läbida ikkagi koolitus täies mahus.

Füüsiliste katsete ja tervise kontrolli läbimise nii suurele negatiivsele arvamusele vabatahtlike päästjate poolt, näeb autor selles, pigem füüsiliste katsete läbimise vajadusest, kuna tervise kontrolli peavad nad ka vastavalt praegustele nõuetele läbima. Ning teades füüsiliste katsete sisu, ei näe autor põhjust neid nõudeid leevendada.

Autor uuris küsitluses ka, mil viisil oleksid nad nõus enim suitsusukeldumist nõudval sündmusel osalema. Kus siis selgus, et kõige rohkem oleksid nad nõus julgestuslülina tegutsema. Aga kui vabatahtlikud päästjad läbiksid suitsusukeldumise koolituse, siis autori ja ekspertide arvates peaksid nad suutma kõiki ülesandeid täitma.

Veel selgitas autor välja, et ligikaudu 19% kõikidest vastanutest vabatahtlikest päästjates on teenistuses ka kutseliste päästjana. Autori arvates tuleks välja uurida täpne arv, kui palju on vabatahtlike hulgas kutselisi päästjaid ja kaaluda anda neile kutselise päästja staatus, kui nad reageerivad sündmusele vabatahtliku päästjana, sest see võib anda juba tähtsa suitsusukeldujate arvu tõusu reageerimisel suitsusukeldumist nõudvale ülesandele.

Autor tooks välja ka ühe ebakõla, mida ta kohtas, kui ta uuris päästetööde suitsusukeldumise juhendit (Suitsusukeldumise juhend) ning avastas, et nõuded suitsusukeldujate ettevalmistusele viitab kehtetule Siseministri 3. märtsi 2008.a. määrusele nr 22 "Päästeteenistujate ja päästetöödel lepingu alusel osalevate isikute kutsesobivuse nõuded, sealhulgas hariduse-, füüsilise ettevalmistuse ja tervisenõuded." kehtestatud nõuetele.

Autori seisukoht on, et see kehtetu määrus tuleks asendada kehtiva Siseministri 15.02.2011 määrusega nr 2. (kutsesobivuse nõuded).

KOKKUVÕTE

Käesoleva töö eesmärgiks oli välja selgitada vabatahtlike päästjate valmisolek suitsusukeldumise teenuse pakkumiseks. Töö eesmärgi saavutamiseks tutvus autor suitsusukeldumist reguleeriva seadusandlusega ja koolitusprogrammidega, mis on ette nähtud läbima suitsusukeldumist testavale isikule. Autor püstitas hüpoteesi, et praeguses päästetööde tegemistes ei ole päästetöid tegevate vabatahtlike päästjate potentsiaali ja võimalusi piisavalt efektiivselt kasutatud. Eesmärgi saavutamiseks kasutas autor erinevaid uurimismeetodeid: küsitlust vabatahtlike päästjate hulgas, dokumente analüüsi ja ekspertintervjuusid.

Uuringust selgus, et ligi pooled vabatahtlikest päästjates oleks nõus suitsusukeldumise teenust hakkama pakkuma ning ligikaudselt sama palju ei oleks nõus läbima Päästja I koolitust täies mahus. Veel tuli välja, et väikene osa vabatahtlikest päästjatest on teenistuses ka kutselise päästjana.

Olulisteks ettepanekuteks peab autor kaaluda võimalust eraldada suitsusukeldumine päästja I programmist, et need kes soovivad ainult pakkuma hakata suitsusukeldumise teenust ei peaks vabatahtlike päästjate jaoks ajaliselt nii pikka koolitust läbima.

Kindlasti tuleks vaadata, mis tingimustel saaksid vabatahtlikud päästjad, kes on teenistuses ka kutseliste päästjatena, automaatselt suitsusukeldumist nõudvatel sündmusel, teostada suitsusukeldumist.

Lõpetuseks võib autor ütelda, et lõputöös läbi viidud uuringud olid vajalikud ning autori poolt tehtud ettepanekute rakendamisel suudaks Päästeamet pakkuda paremat päästeteenust.

SUMMARY

The purpose of this research is to find out the ability and readiness of the rescuers for providing smoke diving service. To achieve the result of this research the author first studied the valid policies for smoke diving and training programmes provided for smoke divers. The hypothesis raised by author is in current rescue operations the potential of volunteer rescuers is underused and uneffectively used. To reach the result author used many different research methods: questionnaires with volunteer rescuers, documentation analysis and expert interviews.

The research showed that half of the volunteers under study would be ready to provide smoke diving service and almost the same amount would not be ready to take the rescuer I full training. Results also showed that small part of the volunteer rescuers are working as a professional rescuers as well.

Author is strongly suggesting to evaluate the possibility of separating smoke diving training from the rescuer I full-time training. So the volunteer rescuers could take only this part of the training to be ready to provide only this smoke diving service and not to spend relatively long time for full-time training of professional rescuer.

Also is important to find out the way how it would be possible to organise that the volunteer rescuers, who are also professional rescuers, be automatically on the smoke-diving venues and perform smoke diving.

To conclude, author could say, that the research and studies made in this paper were needed and by following the suggestions of this study Estonian rescue board could improve its performance and provide better rescue service.

VIIDATUD ALLIKATE LOETELU

Miimumnõuded päästeasutuste, mis ei ole ametiasutused, tulekustutus- ja päästetöid tegevate isikute väljaõppele, Päästeameti peadirektori 21.05.2002 käskkiri nr 53 välja otsitud 16.11.2010 Ida Päästekeskuse arhiivist

Päästekolledži täienduskoolituse programmi kinnitamine, Sisekaitseakadeemia Päästekolledži direktori 15.03.2012 käskkiri nr 6.2-5/14 välja otsitud 23.03.2012 Sisekaitseakadeemia Päästekolledži kodulehelt

Päästeseadus. Vastu võetud 05.05.2010. a. RK, RT I 2010, 24, 115

Päästeteenistujate kutsesobivuse nõuded, sealhulgas füüsilise ettevalmistuse, hariduse- ja tervisenõuded vastu võetud siseministri määrusega 15.02.2011, jõustunud 06.03.2011 RTI, 03.03.2011, 26

Päästeteenistujate ja päästetöödel lepingu alusel osalevate isikute kutsesobivuse nõuded, sealhulgas hariduse-, füüsilise ettevalmistuse ja tervisenõuded. Vastu võetud Siseministri määrusega

Päästeteenistuse seadus. Vastu võetud 31.01.2008. a. RK, RT I 2008, 8, 57

Päästetööde suitsusukeldumise juhend, Päästeameti peadirektori 17.06.2010 käskkiri nr 110 välja otsitud 05.12.2010 Ida Päästekeskuse intranetist

Riigi- ja kohaliku omavalitsuse päästeasutuse tuletõrjajate-päästjate tuletõrje- ja päästetöödealase algväljaõppekursuse õppeprogrammi kinnitamine, Päästeameti peadirektori 14.04.2000 käskkiri nr 24 välja otsitud 16.11.2010 Ida Päästekeskuse arhiivist

Riigi- ja kohaliku omavalitsuse päästeasutuse tuletõrjajate-päästjate tuletõrje- ja päästetöödealase algväljaõppekursuse õppeprogrammi kinnitamine, Päästeameti peadirektori 14.04.2000 käskkiri nr 25 välja otsitud 16.11.2010 Ida Päästekeskuse arhiivist

Siseministeriumi valitsemisala arengukava 2012-2015. Siseministeriumi kodulehelt
<http://www.siseministerium.ee/17410/> välja otsitud 04.02.2012

Suitsusukeldumise algväljaõppe miinimumprogrammi kinnitamine, Päästeameti
peadirektori 14.04.2000 käskkiri nr 26 välja otsitud 16.11.2010 Ida Päästkeskuse
arhiivist

Vaarmann, J. 1988. Rinnutsi leekidega. Kirjastus Valgus

Vabatahtliku päästja esimese ja teise astme õppe ning teise astme täienduskoolituse
programmide kinnitamine, Päästeameti peadirektori 03.02.2011 käskkiri nr 41K välja
otsitud 14.02.2011 Ida Päästkeskuse intranetist

Vabatahtliku päästja kutsesobivuse nõuded ja nendele vastavuse kontrollimise kord ning
väljaõppe ja arvestuse läbiviimise kord, vastu võetud Siseministri määrusega
10.11.2010, jõustunud 22.11.2010 RT I, 19.11.2010, 1

TABELITE JA JOONISTE LOETELU

Joonis 1. Küsitluses osalenutest vabatahtlikest päästjatest teenistuses olevad päästjad.	13
Joonis 2. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate hinnang suitsusukeldumise õiguse andmisest neile	14
Joonis 3. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate hinnang suitsusukeldumise kasumlikkusest kutselistele päästjatele.....	15
Joonis 4. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate teadmised suitsusukeldusteenusega kaasnevate kohustuste olemasolust.	16
Joonis 5. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate teadmised suitsusukeldusteenusega kaasnevate kohustuste sisust.....	17
Joonis 6. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate arvamus Päästja I koolituse võimalikust läbimisest ning iga kolme aasta järel tervise kontrolli läbimisest ja füüsiliste katsete sooritamisest	18
Joonis 7. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate arvamus suitsusukeldumise teenuse teostamise viisist.....	19
Joonis 8. Küsitluses osalenute vabatahtlike päästjate arvamus suitsusukelduse teenuse osutamisest uuringu lõpus.	20

LISA 1 KÜSITLUSE ANKEETKÜSITLUS

Vabatahtlike päästjate valmisolek suitsusukeldumise teenuseks

Uuring on loodud, et välja selgitada vabatahtlike päästjate valmisolekut suitsusukeldumise teenuseks. Uurimust kasutan lõputöö koostamiseks.

1. Mida te arvate abipäästjatele suitsusukeldumise võimekuse andmisest?

- Vajalik
- Mitte vajalik

2. Kas teie arvates oleks sellest kasu kutselistele päästjatele?

- JAH
- EI

3. Kas te teate, et selle võimekusega kaasnevad ka kohustused, nagu päästja algväljaõppe programmi (200h algväljaõpe, suitsusukeldumine, päästetööd) läbimine, arstlik komisjon ning füüsilised katsed?

- JAH
- EI

4. Kas te teate mida need nõuded endas sisaldavad?

- JAH

EI

5. Kas te oleksite nõus päästja algväljaõppe programmi (koolituse) läbima?

JAH

EI

6. Kas te oleksite nõus iga kolme aasta järel läbima arstliku komisjoni ja sooritama iga aasta füüsilisi katseid?

JAH

EI

7. Kui te oleksite nõus teostama suitsusukeldumist, siis millisel viisil?

Iseseisvalt

Kutseliste päästjate koosseisus

Julgestuslülina

8. Olles vabatahtlik päästja, kas olete teenistuses ka kutselise päästjana?

JAH

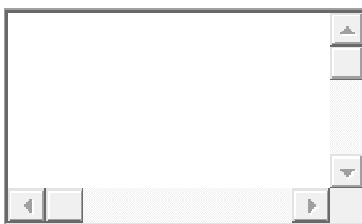
EI

9. Kas pärast kõiki neid küsimusi olete nõus hakkama teostama suitsusukeldumise teenust?

JAH

EI

10. Siia võite kirjutada oma kommentaari antud teema puhul!

Edasi

LISA 2 VEEBIKÜSITLUSE KOKKUVÕTE

Küsitluse vastajate statistika:

Kokku osalejaid 53
Tulemuste kokkuvõte

1. Mida te arvate abipäästjatele suitsusukeldumise võimekuse andmisest?

Vajalik	36		67.9%
Mitte vajalik	17		32.1%
Kokku vastuseid	53		

Kõige sagedasem vastajate hulgas 53 vastus on "Vajalik".

2. Kas teie arvates oleks sellest kasu kutselistele päästjatele?

JAH	41		77.4%
EI	12		22.6%
Kokku vastuseid	53		

Kõige sagedasem vastajate hulgas 53 vastus on "JAH".

3. Kas te teate, et selle võimekusega kaasnevad ka kohustused, nagu päästja algväljaõppe programmi (200h algväljaõppe, suitsusukeldumine, päästetööd) läbimine, arstlik komisjon ning füüsilised katsed?

JAH	46		86.8%
EI	7		13.2%
Kokku vastuseid	53		

Kõige sagedasem vastajate hulgas 53 vastus on "JAH".

4. Kas te teate mida need nõuded endas sisaldavad?

JAH	40		75.5%
EI	13		24.5%
Kokku vastuseid	53		

Kõige sagedasem vastajate hulgas 53 vastus on "JAH".

5. Kas te oleksite nõus päästja algväljaõppe programmi (koolituse) läbima?

JAH	28		52.8%
EI	25		47.2%
Kokku vastuseid	53		

Kõige sagedasem vastajate hulgas 53 vastus on "JAH".

6. Kas te oleksite nõus iga kolme aasta järel läbima arstliku komisjoni ja sooritama iga aasta füüsilisi katseid?

JAH	28		52.8%
EI	25		47.2%
Kokku vastuseid	53		

Kõige sagedasem vastajate hulgas 53 vastus on "JAH".

7. Kui te oleksite nõus teostama suitsusukeldumist, siis millisel viisil?

Iseseisvalt	17		32.1%
Kutseliste päästjate koosseisus	10		18.9%
Julgestuslülina	26		49.1%
Kokku vastuseid	53		

Kõige sagedasem vastajate hulgas 53 vastus on "Julgestuslülina".

Vähima sagedusega vastus on "Kutseliste päästjate koosseisus".

8. Olles vabatahtlik päästja, kas olete teenistuses ka kutselise päästjana?

JAH	10		18.9%
EI	43		81.1%
Kokku vastuseid	53		

Kõige sagedasem vastajate hulgas 53 vastus on "EI".

9. Kas pärast kõiki neid küsimusi olete nõus hakkama teostama suitsusukeldumise teenust?

JAH	25		47.2%
EI	28		52.8%
Kokku vastuseid	53		

Kõige sagedasem vastajate hulgas 53 vastus on "EI".

LISA 3 VABATAHTLIKU PÄÄSTJA ESIMESE JA TEISE ASTME ÕPPE NING TEISE ASTME TÄIENDUSKOOLITUSE PROGRAMMID

Lisa 1
Kinnitatud

Päästeameti peadirektor

_____._____ . käskkirjaga nr _____

Vabatahtliku päästja 16-tunnine esimese astme õppe programm

I. Vabatahtliku päästja 16-tunnise esimese astme õppe eesmärk, õpiväljundid ja teemad

1. Vabatahtliku päästja 16-tunnine esimese astme õppe eesmärk

1.1. Vabatahtliku päästja 16-tunnine esimese astme õppe (edaspidi nimetatud esimese astme õpe) eesmärgiks on omandada vabatahtliku päästja tööks vajalikud algteadmised ja oskused.

2. Esimese astme õppe õpiväljundid

Vabatahtlik päästja:

- 2.1. teab, kuidas iseseisvalt osaleda päästealasel ennetustööl;
- 2.2. teab, kuidas päästeametniku korraldusel ja koos temaga päästetööl osaleda;
- 2.3. teab, millised on päästeasutuse ülesanded ja vastutusala;
- 2.4. oskab käsitleda esmaseid tulekustutusvahendeid;
- 2.5. teab võimalusi, kuidas osaleda erinevatel õnnetustel abijõuna;
- 2.6. teab ja oskab rakendada "Päästeseaduse" § 38 lõikes 4 sätestatud õigusi.

3. Esimese astme õppe teemad

3.1. Sissejuhatus, ajalugu ja õigusalused

3.1.1. Kursuse õpiväljundite ja teemade lühitutvustus

- 3.1.2. Kursuse lõpetamise tingimused
- 3.1.3. Kursuse lõpetanu edasised võimalused
- 3.1.4. Päästeseadusega kursuse lõpetanule antud õigused ja nende rakendamine
- 3.1.5. Vabatahtlike päästjate ajalugu Eestis
- 3.1.6. Vabatahtlikkusele põhinevad päästeorganisatsioonid Eestis
- 3.1.7. Vabatahtlike päästjate tööd reguleerivad õigusaktid
- 3.2. Päästeameti tegevusvaldkonnad ja päästeasutuste struktuur ja vastutusala**
- 3.2.1. Põhivaldkondade tutvustus ja ülesanded:
  - 3.2.1.1. päästetööd;
  - 3.2.1.2. ennetustöö;
  - 3.2.1.3. tuleohutusjärelvalve, kriisireguleerimine, demineerimistööd, hädaabiteadete menetlemine.
- 3.2.2. Päästeametniku ja päästetöö juhi mõisted
- 3.2.3. Päästetöö operatiivse juhtimise struktuur
- 3.3. Päästetöö teenuste tutvustus**
- 3.3.1. Päästetöö teenuste olemus ja paiknemine Eestis
- 3.3.2. Tulekustutustööde teenus
- 3.3.3. Naftareostuskorje tööde teenus
- 3.3.4. Metsatulekahjude kustutustööde teenus
- 3.4. Päästesündmuste liigid ja vastutusosalad ning käitumine ohu korral**
- 3.4.1. Hädaolukorrad (mõiste, vastutusosalad ja juhtimine)
- 3.4.2. Tulekahjud
- 3.4.3. Liiklusõnnetused
- 3.4.4. Õnnetused veekogul
- 3.4.5. Elektriõnnetus
- 3.4.6. Raudteeõnnetused
- 3.4.7. Lennuõnnetused
- 3.4.8. Õnnetused lõhkekehadega
- 3.4.9. Õnnetused ohtlike ainetega
- 3.4.10. Ulatuslikud tulekahjud ning loodusõnnetused
- 3.4.11. Inimeste otsingud maastikult
- 3.5. Päästetehnika tutvustus**
- 3.5.1. Põhiauto
- 3.5.2. Paakauto
- 3.5.3. Tulekustutusauto
- 3.5.4. Autotõstuk, autoreedel ning muu spetsiaal- ja eritehnika
- 3.5.5. Päästetehnika markeerimine ja kutsungid
- 3.6. Päästeala ennetustöö**
- 3.6.1. Päästeala ennetustöö teenused ja alamprotsesside kirjeldus
- 3.6.2. Päästeala ennetustöö riiklik korraldus:
  - 3.6.2.1. struktuurid;
  - 3.6.2.2. tasandid;

- 3.6.2.3. töökorraldus;
- 3.6.2.4. koostöö teiste valdkondadega.
- 3.6.3. Eluhoonete tulekahjude tekkepõhjused ja ärahoidmise võimalused
- 3.6.4. Maastikutulekahjude ennetamine (tuleohtlikul ajal kulupõletamise keelu kehtestamine)
- 3.6.5. Tulekahju avastamiseadmed:
  - 3.6.5.1. liigid;
  - 3.6.5.2. paigaldus;
  - 3.6.5.3. hooldus.
- 3.7. Käitumine tulekahju korral**
  - 3.7.1. Olukorra hindamine ja esmased tegevused
  - 3.7.2. Hädaabi numbrile helistamine
  - 3.7.3. Evakuatsioon
- 3.8. Põlemisprotsess ja tulekustutamine**
  - 3.8.1. Põlemisprotsessi kirjeldus
  - 3.8.2. Tuld kustutavad ained ja tulekustutusmeetodid (lämmatamine, jahutamine jne)
  - 3.8.3. Esmased tulekustutusvahendid (ämber veega, liiv, kuuseoks jne)
  - 3.8.4. Tulekustutite liigid (vesikustuti, vahtkustuti, pulberkustuti, süsihappegaaskustuti)
  - 3.8.5. Tulekustutustekk
  - 3.8.6. Esmaste tulekustutusvahendite praktiline kasutamine
- 3.9. Praktiline osa**
  - 3.9.1. Harjutused simulaatoril:
    - 3.9.1.1. tulekustutiga tule kustutamine;
    - 3.9.1.2. demonstratsioon: rasvapõlengu veega kustumine;
    - 3.9.1.3. rasvapõlengu kustutamine käepäraste vahenditega.
  - 3.9.2. Tulekustutusriietusega tutvumine
  - 3.9.3. Päästetehnikaga (põhiauto, paakauto, tulekustutusauto) tutvumine
  - 3.9.4. Päästevarustuse tutvustus
- 3.10. Arvestus**
  - 3.10.1. Valikvastustega testi täitmine

II. Esimese astme õppe läbiviimine ja arvestus

- 4. Esimese astme õppe läbiviimist päästkeskustes korraldab päästeasutuse juht läbi asutuse tööplaani ja sisemise dokumentatsiooni ning vastavalt vabatahtlikega sõlmitud tsiviilõiguslikule lepingule.
- 5. Esimese astme õppe kursuslaste nimekirja kinnitab päästkeskus.
- 6. Esimese astme õppe korraldamise eest vastutab päästkeskuse koolitusbüroo. Ennetustöö büroo viib läbi esimese astme õppe programmi punkti 3.6 koolitamise.

Teiste ennetustööd puudutavate teemade käsitus lepitakse kokku koolitusbüroo ja ennetustöö büroo vahel.

7. Esimese astme õpe peab olema läbi viidud hiljemalt kuue (6) kuu jooksul igale vabatahtliku päästjaks taotluse esitanule.

8. Esimese astme õppe lõppedes viib päästeasutus vabatahtlikule päästjale läbi arvestuse, mis koosneb kahekümne viiest (25) valikvastusega küsimusest.

9. Päästeseaduses ettenähtud esimese astme õppe lõpetamiseks peab kursuslane osalema õppetöös mitte väiksemas mahus kui 100% ning sooritama arvestuse positiivsele tulemusele.

10. Ühel kursusel on soovituslik osalejate arv instruktori kohta praktilistel harjutustel kaksteist (12) inimest.

11. Päästeasutus annab esimese astme õppe positiivse tulemusega läbinud vabatahtlikule päästjale tunnistuse.

III. Esimese astme õppe kava

	TEEMA	Teooria	Praktika	Kokku
1	Sissejuhatus, ajalugu ja õigusalsused	1		
2	Päästeameti tegevusvaldkonnad ja päästeasutuste struktuur ja vastutusala	0,5		
3	Päästetöö teenuste tutvustus	0,5		
4	Õnnetuste liigid ja vastutusosalad ning käitumine ohu korral	2		
5	Päästetehnika	0,5	1	
6	Päästeala ennetustöö	2		
7	Käitumine tulekahju korral	1		
8	Põlemisprotsess ja tulekustutamine	2		
9	Praktiline osa		5	

10	Arvestus	0,5		
	KOKKU	10	6	16

* Tabelis toodud 16 tunni jaotus teemade kaupa.

Lisa 2
Kinnitatud

Päästeameti peadirektor

_____._____ . käskkirjaga nr _____

Vabatahtliku päästja 36-tunnine teise astme õppe programm

I. Vabatahtliku päästja 36-tunnise teise astme õppe eesmärk, õpiväljundid ja teemad

1. Eesmärk

Vabatahtliku päästja 36-tunnise teise astme õppe (edaspidi nimetatud teise astme õpe) eesmärk on anda vabatahtlikule päästjale iseseisvaks ülesannete täitmiseks vajalikud teadmised ja oskused tulekustutusteenuse pakkumiseks.

2. Teise astme õppe õpiväljundid

Vabatahtlik päästja:

- 2.1. oskab teostada tulekustutustöid, kasutades selleks lihtsamat päästevarustust;
- 2.2. oskab pidada raadiosidet vastavalt kehtestatud korrale;
- 2.3. mõistab päästeala tegevust reguleerivat õigusruumi sh, tunneb päästeseaduse ja haldusmenetluse põhimõtteid;
- 2.4. teab vabatahtliku päästja staatust ja ülesandeid;
- 2.5. on füüsiliselt suuteline tegema praktilisi harjutusi;
- 2.6. oskab rakendada valdusesse sisenemise meetet ning vahetat sundi.

3. Teise astme õppe teemad

3.1. Sissejuhatus

3.1.1. Kursuse sissejuhatus (korraldus, eesmärgid)

3.2. Raadioside ja sidepidamiskord

3.2.1. Ester raadioside korraldamine ja sihtgrupid

3.2.2. Raadioterminalide töörežiimid

3.2.3. Sõnumid ja kõned EADS

3.2.4. Raadioside kontroll

3.2.5. Vastutus, üleandmine, veateated

3.2.6. Auto ja käsijaama seadistused

3.2.7. Raadioside kõnerühmad

3.2.8. Sidepidamine sündmuskohal

3.2.9. Sidepidamise harjutused

3.3. Tulekahju alused

3.3.1. Põlemise ja põlemiskiiruse mõisted

3.3.2. Põlemisprotsessi selgitus

3.3.3. Ainete omadused

3.3.4. Soojushulk ja temperatuur

3.3.5. Tulekahju areng (sise- ja välistulekahju)

3.3.6. Kustutusmeetodid

3.3.7. Tuldkustutatavad ained

3.4. Päästetöö korraldamine

3.4.1. Sündmuskoha operatiivjuhtimine ja staap

3.4.2. Väljasõiduplaan ja –kord (sündmuse liigid, astmed, plaani koostamise põhimõtted jne)

3.4.3. Häirekeskuse funktsioon ja töökorraldus

3.4.4. Praktika- (maketiharjutused koos raadiosidega)

3.5. Päästevarustus ja –tehnika

3.5.1. Põhi- ja paak- ning tulekustutusauto kasutamine

3.5.2. Tulekustutusriietus

3.5.3. Tuletõrjepumbad

3.5.4. Tuletõrje- ja päästenööriid (sõlmed-tööriistade tõstmine)

3.5.5. Redelid (üldine iseloomustus ja praktilised harjutused)

3.5.6. Tööohutus

3.5.7. Tuletõrjevoolikud

3.5.8. Tuletõrjearmatuur

3.5.9. Joatorud

3.5.10. Praktilised harjutused

3.6. Vesivarustus

3.6.1. Hüdraulika mõisted

- 3.6.2. Vedelike voolamine ja rõhukaod voolikuliinides
- 3.6.3. Tuletõrje üldine veevõrk ja selle kasutamine
- 3.6.4. Hüdrandisüsteemid (praktiline tutvumine)
- 3.6.5. Tulekustutusvee transport
- 3.6.6. Hüdrandile hargnemine
- 3.6.7. Imiliini hargnemine
- 3.6.8. Basseini tehniline ja taktikaline kasutamine
- 3.6.9. Toiteliinid
- 3.6.10. Praktilised harjutused.
- 3.7. Tulekustutustööd**
- 3.7.1. Hargnemine voolikutega ja joatorudega
- 3.7.2. Käsklemised hargnemiseks
- 3.7.3. Vahtkustutus (vahtkustutusseadmed ja vahendid)
- 3.7.4. Põlemisgaaside eemaldamise viisid
- 3.7.5. Tulekahjude tüübid ja taktika (hoonete tulekahjud, metsa- ja maastikutulekahjud, transpordivahendite tulekahjud, põlevvedelike tulekahjud, gaasipõlengud)
- 3.7.6. Tööohutus
- 3.7.7. Praktilised harjutused
- 3.8. Eriohud**
- 3.8.1. Ohtlikud ained
- 3.8.2. Elektriohutus
- 3.8.3. Gaasiseadmed (ohud)
- 3.8.4. Lõhkekehad
- 3.8.5. Madalad temperatuurid
- 3.8.6. Muud ohud
- 3.9. Päästeseadus ja meetmete rakendamine**
- 3.9.1. Õigusruumi muudatused seoses uue päästeseadusega
- 3.9.2. Päästeseaduse põhimõisted
- 3.9.3. Vabatahtliku päästja staatus ja ülesanded
- 3.9.4. Päästeseadusest tulenevate meetmete rakendamise põhimõtted
- 3.9.5. Haldusmenetluse põhimõtted
- 3.9.6. Meede „valdusse sisenemine“
- 3.9.7. Haldussunnivahend „vahetu sund“
- 3.9.8. Kaasused
- 3.10. Arvestus**
- 3.10.1. Valikvastustega testi täitmine ja teemasid kokkuvõtva kaasuse lahendamine

II. Teise astme õppe läbiviimine ja arvestus

4. Teise astme õppe läbiviimist päästekeskustes korraldab päästeasutuse juht läbi asutuse tööplaani ja sisemise dokumentatsiooni ning vastavalt vabatahtlikega sõlmitud lepingule.
5. Teise astme õppe kursuslaste nimekirja kinnitab päästekeskus.
6. Teise astme õppe korraldamise eest vastutab päästekeskuse koolitusbüroo.
7. Teise astme õpe peab olema läbi viidud hiljemalt ühe aasta jooksul igale vabatahtlikule päästjale, kes on teinud avalduse teise astme õppel osalemiseks ja kellel on möödunud vähemalt üks aasta esimese astme õppe läbimisest.
8. Vabatahtlikud päästjad, kellele ei laiene siseministri 10. novembri 2010 määruse nr 57 „Vabatahtliku päästja kutsesobivuse nõuded ja nendele vastavuse kontrollimise kord ning väljaõppe ja arvestuse läbiviimise kord“ § 8 kohaselt teise astme õppe läbimise nõue, peavad läbima kuue tunnise täienduskoolituse ühe aasta jooksul alates vabatahtliku päästja sooviavalduse esitamisest vastaval õppel osalemiseks.
9. Teise astme õppe lõppedes viib päästeasutus vabatahtlikele päästjatele läbi arvestuse, mis koosneb: 25 valikvastusega küsimusest ja ühest kaasusest, kus käsitletakse valdusse sisenemise meedet ja vahetut sundi ning hinnangust füüsilisele ettevalmistusele.
10. Päästeseaduses ettenähtud teise astme õppe lõpetamiseks peab kursuslane osalema õppetöös mitte väiksemas mahus kui 100% ning sooritama arvestuse positiivsele tulemusele.
11. Ühel kursusel on soovituslik osalejate arv instruktori kohta praktilistel harjutustel 12 inimest.
12. Päästeasutus annab teise astme õppe positiivse tulemusega läbinud vabatahtlikule päästjale tunnistuse.

III. Teise astme õppe kava

	TEEMAD	TEOORIA	PRAKTIKA	KOKKU
1	Sissejuhatus	1	-	1
2	Sidepidamiskord	1	2	3
3	Tulekahju alused	2	-	2

4	Päästetöö korraldamine	1	2	3
5	Päästearustus ja –tehnika	2	2	4
6	Vesivarustus	1	5	6
7	Tulekustutustööd	2	7	9
8	Eriohud	1	-	1
9	Päästeseadus ja meetmete rakendamine	6	-	6
10	Arvestus	1	-	1
	Kokku	18	18	36

Lisa 3
Kinnitatud

Päästeameti peadirektor

_____._____ . käskkirjaga nr _____

Vabatahtliku päästja 6-tunnine teise astme täienduskoolituse programm

I. Vabatahtliku päästja 6-tunnise teise astme täienduskoolituse eesmärk, õpiväljundid ja teemad

1. Eesmärk

1.1. Vabatahtliku päästja 6-tunnise teise astme täienduskoolituse (edaspidi nimetatud täienduskoolitus) eesmärk on anda vabatahtlikule päästjale vajalikud teadmised, kuidas rakendada päästeseadusega antud õigusi.

2. Täienduskoolituse õpiväljundid

Vabatahtlik päästja:

- 2.1. mõistab muutunud õigusruumi, tunneb päästeseaduse ja haldusmenetluse põhimõtteid;
- 2.2. teab vabatahtliku päästja staatust ja ülesandeid;
- 2.3. oskab rakendada valdusesse sisenemise meetet ning vahetut sundi.

3. Täienduskoolituse teemad

- 3.1.1. Õigusruumi muudatused seoses uue päästeseadusega
- 3.1.2. Päästeseaduse põhimõisted
- 3.1.3. Vabatahtliku päästja staatust ja ülesanded
- 3.1.4. Päästeseadusest tulenevate meetmete rakendamise põhimõtted
- 3.1.5. Haldusmenetluse põhimõtted
- 3.1.6. Meede „valdusse sisenemine“
- 3.1.7. Haldussunnivahend „vahetu sund“
- 3.1.8. Kaasused
- 3.2. Arvestus**
- 3.2.1. Valikvastustega testi täitmine ja teemasid kokkuvõtva kaasuse lahendamine

II. Täienduskoolituse läbiviimine ja arvestus

4. Täienduskoolituse läbiviimist päästkeskustes korraldab päästeasutuse juht läbi asutuse tööplaani ja sisemise dokumentatsiooni ning vastavalt vabatahtlikega sõlmitud lepingule.
5. Täienduskoolituse kursustele nimekirja kinnitab päästkeskus.
6. Täienduskoolituse korraldamise eest vastutab päästkeskuse koolitusbüroo.
7. Täienduskoolituse peab olema läbi viidud hiljemalt 31.12.2011.a. igale vabatahtlikule päästjale, kes teeb päästetööd ja kes osales vabatahtlikuna päästetegevuses enne 1. septembril 2010.
8. Vabatahtlikud päästjad, kellele ei laiene siseministri 10. novembri 2010 määruse nr 57 „Vabatahtliku päästja kutsesobivuse nõuded ja nendele vastavuse kontrollimise kord ning väljaõppe ja arvestuse läbiviimise kord“ § 8 kohaselt teise astme õppe

läbimise nõue, peavad läbima 6 tunnise täienduskoolituse ühe aasta jooksul alates vabatahtliku päästja sooviavalduse esitamisest vastaval õppel osalemiseks.

9. Täienduskoolituse lõppedes viib päästeasutus vabatahtlikele päästjatele läbi arvestuse, mis koosneb: ühest kaasusest, kus käsitletakse valdusse sisenemise ja vahetu sunni rakendamise temaatikat ja 10 valikvastusega küsimusest.

10. Täienduskoolituse lõpetamiseks peab kursuslane osalema õppetöös mitte väiksemas mahus kui 100% ning sooritama arvestuse positiivsele tulemusele.

11. Päästeasutus annab täienduskoolituse positiivse tulemusega läbinud vabatahtlikule päästjale tunnistuse.

12. Ühel kursusel on soovituslik osalejate arv instruktori kohta kaasuste lahendamisel 12 inimest.

III. Täienduskoolituse kava

	TEEMA	Teooria	Kaasuste lahendamine	Kokku
1	Sissejuhatus õigusruumi muudatused seoses uue päästeseadusega	0,5		
2 ja 3	Päästeseaduse põhimõisted Vabatahtlike päästjate staatus ja ülesanded	1,0		
4 ja 5	Haldusmenetluse põhimõtted Päästeseadusest tulenevate meetmete rakendamise põhimõtted	1,5		

6 ja 7	Valdusesse sisenemine Vahetu sund	1,0		
8	Teemasid kokkuvõtvad kaasused		1,5	
9	Arvestus		0,5	
	KOKKU			6

LISA 4 PÄÄSTJA I PROGRAMM

PÄÄSTJA I programm

Sihtgrupp: päästja ametikohale tööle asunud/asuvad inimesed või vabatahtlikud, kes soovivad tulevikus pakkuda päästetööde baasteenust.

Kursuse eesmärk ja õpiväljundid

Kursuse eesmärk on kujundada õpilastes hoiakuid, anda teadmisi ja oskus läbi viia inimeste elu, tervise ja vara päästmiseks ning keskkonna kaitseks tehtavaid töid Päästja I kutsetasemel. Kõnealust kutsekompetentsi saab rakendada päästesündmuse toimumisel, ohu tõrjumisel ja kõrvaldamisel ning päästesündmuse tagajärgede leevendamisel viivitamata rakendatavad, vältimatud ja edasilükkamatud tegevused maismaal ja siseveekogudel.

Kursuse üldised õpiväljundid:

1. Teab päästeala valdkondi, struktuuri, ülesandeid ja ajalugu ning enda rolli meeskonnaliikmena;
2. Tuvastab ja väldib ohte päästesündmustel kasutades selleks ohutustehnikat ja kaitsevarustust.
3. Teab ja oskab kasutada ohutult päästetööde baasteenuse tegemiseks päästetehnikat ja –varustust;

Kursus loetakse lõpetatuks kui:

- puudutud õppetundide arv ei ületa 10% õppeprogrammi mahust;

- kursuslane on aktiivselt osalenud läbi viidud õppetundides ning ei ole rikkunud kooli tööd reguleerivaid eeskirju;
- kursuslane on tagastanud kõik kursuse ajal tema käsutusse antud vahendid ja riided;
- saavutab õpiväljundite lävendtaseme.

Koolituse korraldus: 4 õppenädalat (160 õppetundi) loengute, praktiliste harjutustega, grupi suurus 24 inimest.

Kursuse programmi moodulite kirjeldused

Nr	Moodul	Aine maht	Hindamisviis
1	<u>Päästja alusõpe</u>	61 tundi	A
1.1	Päästeorganisatsioon ja -kultuur	8 tundi	
<p>Aine eesmärk: anda teadmised päästeala organisatsiooni toimimisest, selle ajaloost ja organisatsiooni kultuurist.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab päästeala organisatsiooni üldiseid põhimõtteid, selle lühiajalugu ning ülesandeid; - omab ülevaadet päästetöö teenustest, komandode võrgustikust ja õigusaktidest; - omab ülevaadet päästeala käitumisharjumistest. <p>Õppe sisu: sissejuhatus kursusesse, tuletõrje/päästeala ajalugu, päästeameti administratiivne struktuur, operatiivteenistuslik struktuur, päästeala vabatahtlik korraldus, päästeameti missioon/visioon, päästja kutseeetika.</p>			
1.2	Hädaabiteadete menetlemine ja raadioside	6 tundi	
<p>Aine eesmärk: on anda teadmised hädaabiteadete menetlemise üldistest põhimõtetest ja raadioside vahendite kasutamisest.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunneb hädaabiteadete menetlemise ja raadiosidepidamise korra üldiseid põhimõtteid; 			

<p>- oskab kasutada raadioside terminale ja kutsungeid. Õppe sisu: hädaabiteadete menetlemine, raadiosidepidamise kord ja kutsungid, raadioside terminalid.</p>			
1.3	Tuleohutusjärelvalve ja ennetustöö	5 tundi	
<p>Aine eesmärk: on anda teadmised tuleohutuse ja päästeala ennetustöö üldisest regulatsioonist ning arusaamise nende valdkondade vajalikkusest.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tunneb tuleohutuse ja päästeala ennetustöö valdkondade üldiseid põhimõtteid; - mõistab päästeala ennetustöö vajalikkust. <p>Õppe sisu: tuleohutusejärelvalve korraldus päästeasutuses, üldised tuleohutuse nõuded, päästeala ennetustöö põhimõtted.</p>			
1.4	Esmaabi	16 tundi	
<p>Aine eesmärk: on anda oskused kannatanutele elupäästvaks esmaabi andmiseks.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oskab hinnata ja tagada ohutust abiandjale/kannatanule; - oskab teostada esmast ülevaatus (oskab hinnata elutähtsaid parameetreid); - oskab kasutada baaselustamise võtteid; - oskab kasutada elupäästva esmaabi võtteid (välise verejooksu peatamine, hingamisteede vabastamine); - oskab kasutada seljaaju säästvaid kannatanu liigutamise võtteid ja oskab kasutada abivahendeid; - oskab vältida hüpotermiat. <p>Õppe sisu: kannatanu uurimine, baaselustamine, verejooksud, traumahaige käsitlemine.</p>			
1.5	Päästetehnika ja -varustus	26 tundi	
<p>Aine eesmärk: on anda oskused päästetehnika ja -varustuse sihipäraseks ning ohutusnõuetele vastavaks kasutamiseks.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab päästja kaitsevarustuse omadusi ning kaitsetaset; - oskab kasutada päästetehnikat ja päästja kaitsevarustust nõuetekohaselt, etteantud normatiivide järgi. <p>Õppe sisu: päästja kaitseriietus, päästja kaitseriietusse riietumise kontrollharjutus, suruõhuhingamisaparaadi ehitus ja tööpõhimõte, suruõhuhingamisaparaati lülitumise kontrollharjutus, pääste autotehnika liigid, tuletõrjepumbad, põhiauto kasutamine, tuletõrjearmatuur, joatorud,</p>			

<p>vahtkustutusseadmed, tuletõrjevoolikud, käsitöövahendid, nõõrid/sõlmed, tuletõrjeredelid, sisepõlemismootoriga töövahendid, elektrilised töövahendid, pneumaatilised töövahendid, hüdraulilised töövahendid.</p>			
2	<u>Tulekustutustööd</u>	60 tundi	A
2.1	Tulekahju alused	10 tundi	
<p>Aine eesmärk: on anda teadmised põlemiskeemia ja –füüsika üldistest seaduspärasustest ning sisetulekahju protsesside eripäradest.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab põlemise keemilisi ja füüsikalisi tegureid; - teab sisetulekahjuarengu üldiseid protsesse ning nendest tulenevaid ohte. <p>Õppe sisu: põlemiskeemia ja –füüsika, sisetulekahjuareng, sisetulekahjusimulaatori harjutus.</p>			
2.2	Esmakustutusvahendid	4 tundi	
<p>Aine eesmärk: on anda oskused esmakustutusvahendite kasutamiseks.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab erinevaid esmakustutusvahendeid ja nende sobivust erinevate põlemise liikide kustutamiseks; - oskab kasutada enamlevinud esmakustutusvahendeid. <p>Õppe sisu: esmakustutusvahendid, põlenguklassid, tuldkustutavad ained ja nende omadused.</p>			
2.3	Hargnemised põhi- ja tulekustutusautolt	14 tundi	
<p>Aine eesmärk: on anda standardprotseduurilised oskused enamlevinud hargnemisteks päästetöödel.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oskab teostada standard hargnemisi nõuetekohaselt, etteantud normatiivide järgi. <p>Õppe sisu: põhiliini hargnemine põhiautost, tööliini hargnemine hargmikust ja pumbast, toiteliini hargnemine põhiautost ja põhiliini hargnemine tõmberedeliga põhiautolt, auto paigutamine hüdrandile, imiliini paigaldamine ja vee imemine lahtisest veevõtukohast.</p>			
2.4	Suitsusukeldumine	30 tundi	

<p>Aine eesmärk: on anda teadmised ja oskused töötamaks hingamiskõlbmatus, kõrge temperatuuri ja halva nähtavusega keskkonnas.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oskab teostada suitsusukeldumist lüli liikme pädevuse piires; - oskab kasutada kannatanu transpordivõtteid halva nähtavuse ja kõrge temperatuuri tingimustes; - oskab teostada suitsu- ja põlemisgaaside eemaldamist vastavalt korraldusele. <p>Õppe sisu: suitsusukeldumise tehnika, suitsusukelduja füsioloogia, suitsusukeldumise praktilised harjutused, suitsu- ja põlemisgaaside eemaldamine.</p>			
2.5	Tulekahjude liigid	2 tundi	
<p>Aine eesmärk: on anda teadmised erinevatest tulekahju liikidest ning nende arengu ja kustutamise eripäradest.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab põlevvedelike, gaasi-, metsa-, maastiku-, hoonete tulekahjude/põlengute eripärasid. <p>Õppe sisu: põlevvedelike põlengud (vahtkustutus), gaasipõlengud, metsa- ja maastikupõlengud, hoonete tulekahjud.</p>			
3	<u>Tehnilised päästetööd</u>	30 tundi	A
3.1	Hargnemine hüdrauliliste ja pneumaatiliste päästevahenditega	6 tundi	
<p>Aine eesmärk: on anda standardprotseduurilised oskused enamlevinud hargnemisteks päästetöödel.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oskab teostada hüdrauliliste töövahendite standard hargnemisi nõuetekohaselt, etteantud normatiivide järgi; - oskab teostada pneumaatiliste töövahendite standard hargnemisi nõuetekohaselt, etteantud normatiivide järgi. <p>Õppe sisu: hargnemine hüdrauliliste päästevahenditega, hargnemine pneumaatiliste päästevahenditega.</p>			
3.2	Transpordiavariid	10 tundi	
<p>Aine eesmärk: on anda teadmised erinevatest transpordiavariide liikidest ja oskused nende likvideerimiseks.</p>			

Aine läbimisel õpilane:			
<ul style="list-style-type: none"> - teab transpordiavariide liike ja oskab teostada põhilisi toiminguid sõiduauto avariidel; - oskab likvideerida/ennetada süttimisohtu ning stabiliseerida sõiduautot. <p>Õppe sisu: transpordiavariide liigid, transpordiavariide likvideerimine hüdrauliliste päästevahenditega.</p>			
3.3	Loomade päästmine	1 tundi	
<p>Aine eesmärk: on anda teadmised abitusse seisundisse sattunud loomade abistamiseks.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab loomade käitumisest tulenevaid ohte; - oskab abistada abitusse seisundisse sattunud loomi kasutades käsitöövahendeid. <p>Õppe sisu: abitusse seisundisse sattunud loomade käitumise eripärad, loomade päästmise võtted.</p>			
3.4	Pinnalt päästetöö	5 tundi	
<p>Aine eesmärk: on anda oskused teostada pinnalt päästetöid veekogukaldalt või jäält, kui see kannab inimest. Pinnalt päästetöid ei teostata veepinnalt ega vee all.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oskab kuni 20 meetrit kaldast heita päästevahendit kannatanule tagades tema ellujäämise võimaluse; - oskab jääoludes kasutada redelit, mis suurendab päästetöö tegemise kaugust 10 meetri võrra, heita päästevahendit kannatanule tagades tema ellujäämise võimaluse; - oskab märgistada veepinnal vahetult vee alla vajunud kannatanu asukohta. <p>Õppe sisu: päästevõtted veekogul, kannatanu asukoha märgistamine.</p>			
3.5	Ohtlikud ained	8 tundi	
<p>Aine eesmärk: on anda teadmised ohtlike ainete klassidest ning ohtlike veoste ohutunnusnumbritest.</p> <p>Aine läbimisel õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - teab ohtlike ainete klassifikatsiooni; - oskab lugeda ohutunnusnumbri ohuklassi; - osaleb olmekeemia ja keemiaõnnetuste likvideerimisel oma pädevuse piires. <p>Õppe sisu: ohtlike ainete klassifikatsioon, ohutunnusnumbrid, keemiapäästetööd baasteenuse raames.</p>			

Programm

Teemad	Alateemad	Loeng	Praktika	Kokku
1. Päästeorganisatsioon ja -kultuur	<ul style="list-style-type: none"> • sissejuhatus • tuletõrje/päästeala ajalugu • Päästeameti missioon/visioon • päästja kutseetika • Päästeameti administratiivne struktuur • operatiivteenistuslik struktuur • päästeala vabatahtlik korraldus 	8		8
2. Hädaabiteadete menetlemine ja raadioside	<ul style="list-style-type: none"> • hädaabiteadete menetlemine • raadiosidepidamise kord • raadioside käsiterminaal 	4	2	6
3. Tuleohutusjärelvalve ja ennetustöö	<ul style="list-style-type: none"> • tuleohutusjärelvalve korraldus päästeasutuses • üldised tuleohutuse nõuded • päästeala ennetustöö põhimõtted 	5	-	5
4. Esmaabi	<ul style="list-style-type: none"> • elustamise ABC • verejooksud • traumahaige käsitlemine 	6	10	16

5. Päästetehnika ja -varustus	<ul style="list-style-type: none"> • päästja kaitseriietus • päästja kaitseriietusse riietumise kontrollharjutus • suruõhuhingamisaparaadi ehitus ja tööpõhimõte • suruõhuhingamisaparaati lülitumise kontrollharjutus • pääste autotehnika liigid • põhiauto kasutamine • tuletõrjepumbad • tuletõrjearmatuur • joatorud • vahtkustutusseadmed • tuletõrjevoolikud • käsitöövahendid • nõörid/sõlmed • tuletõrjeredelid • sisepõlemismootoriga töövahendid • elektrilised töövahendid • pneumaatilised töövahendid • hüdraulilised töövahendid 	6	20	26
6. Tulekahjualused	<ul style="list-style-type: none"> • põlemiskeemia ja –füüsika • sisetulekahjuareng • sisetulekahjusimulaatori harjutus 	2	8	10
7. Esmakustutusvahendid	<ul style="list-style-type: none"> • esmakustutusvahendid • põlenguklassid • tuldkustutavad ained ja nende omadused 	-	4	4

8. Hargnemised põhi- ja tulekustutusautolt	<ul style="list-style-type: none"> • põhiliini hargnemine põhiautost • tööliini hargnemine hargmikust • toiteliini hargnemine põhiautost ja põhiliini hargnemine tõmberedeliga põhiautolt • auto paigutamine hüdrandile • imiliini paigaldamine ja vee imemine lahtisest veevõtukohest 		14	14
9. Suitsusukeldumine	<ul style="list-style-type: none"> • suitsusukelduja füsioloogia • suitsusukeldumise tehnika • suitsusukeldumise praktilised harjutused • suitsu- ja põlemisgaaside eemaldamine 	3	27	30
10. Tulekahjude liigid	<ul style="list-style-type: none"> • põlevvedelike põlengud (vahtkustutus) • gaasipõlengud • metsa- ja maastikupõlengud • hoonete tulekahjud 	2		2
11. Hargnemine hüdrauliliste ja pneumaatiliste päästevahenditega	<ul style="list-style-type: none"> • hargnemine hüdrauliliste päästevahenditega • hargnemine pneumaatiliste päästevahenditega 	-	6	6
12. Transpordiavariid	<ul style="list-style-type: none"> • transpordiavariide liigid • transpordiavariide likvideerimine hüdrauliliste päästevahenditega 	2	8	10
13. Loomade päästmine	<ul style="list-style-type: none"> • abitusse seisundisse sattunud loomade käitumise eripärad • loomade päästmise võtted 	1	-	1
14. Pinnalt päästetöö	<ul style="list-style-type: none"> • päästevõtted veekogul • kannatanu asukoha märgistamine 	2	3	5
15. Ohtlikud ained	<ul style="list-style-type: none"> • ohtlike ainete klassifikatsioon • ohutunnuksnumbrid 	4	4	8

16. Kursuse lõpetamine	<ul style="list-style-type: none"> • teadmiste ja oskuste kontroll • kokkuvõte 	3	6	9
KOKKU		48	112	160

Tunniplaan

Nädalapäev	Teemad	Õppetund	Koolitajad
I nädal			
Esmaspäev	Sissejuhatus	3-6	
	Tuletõrje/päästeala ajalugu ja Päästeameti missioon/visioon, Päästeala vabatahtlik korraldus	7-8	
	Päästja kutse-eeetika	9	
	Päästeameti administratiivne struktuur ja operatiivteenistuslik struktuur	10	
Teisipäev	Hädaabiteadete menetlemine	1-2	
	Raadiosidepidamise kord	3-4	
	Raadioside käsiterminal	5-6	
	Päästja kaitseriietus (sisaldab kontrollharjutust)	7-10	

Kolmapäev	Elustamise ABC	1-8	
Neljapäev	Verejooksud Traumahaige käsitlemine	1-2 3-8	
Reede	Teadmiste kontroll nädal I teemadel Tuleohutusejärelvalve korraldus päästeasutuses Üldised tuleohutuse nõuded Päästeala ennetustöö põhimõtted	1 2 3-4 5-6	
II nädal			
Esmaspäev	Käsitöövahendid (ukse avamise tehnika) Pääste autotehnika liigid Suruõhuhingamisaparaadi ehitus ja tööpõhimõte Tuletõrjearmatuur ja joatorud tuletõrje- voolikud ning vahtkustutusseadmed	3-4 5-6 7-8 9-10	
Teisipäev	Tuletõrjepumbad Sisepõlemismootoriga ja elektrilised töövahendid ning pneumaatilised ja hüdraulilised töövahendid (sisaldab kontrollharjutusi)	1-4 5-10	

Kolmapäev	Tuletõrjeredelid, nõõrid ja sõlmed (sisaldab kontrollharjutusi)	1-8	
Neljapäev	Voolikuliinide hargnemised (sisaldab kontrollharjutusi ka vahtkustutus)	1-4	
	Põlenguklassid, tuldkustutavad ained ja nende omadused, esmakustutusvahendid	5-8	
	Transpordiavariide liigid	9-10	
Reede	Teadmiste kontroll nädal II teemadel	1	
	Abitusse seisundisse sattunud loomade käitumise eripärad ja nende päästmise võtted	2	
	Tuletõrjepumbad (sisaldab kontrollharjutusi)	3-5	
III nädal			
Esmaspäev	Põlemiskeemia ja –füüsika, sisetulekahjuareng	3-4	
	Põlevvedelike põlengud (vahtkustutus), gaasipõlengud, metsa- ja maastikupõlengud, hoonete tulekahjud	5-6	
	Suitsu- ja põlemisgaaside eemaldamise praktiline harjutus	7-10	
Teisipäev	Ohtlike ainete klassifikatsioon ja ohutunnumbrid, keemiasukeldumine	1-8	

Kolmapäev	Suitsusukelduja füsioloogia	1	
	Suitsusukeldumise tehnika	2-10	
Neljapäev	Suitsusukeldumise praktilised harjutused (külm keskkond)	1-8	
Reede	Teadmiste kontroll nädal III nädala teemadel	1	
	Päästevõtted veekogul ja kannatanu asukoha märgistamine	2-6	
IV nädal			
Esmaspäev	Transpordiavariide likvideerimine hüdrauliliste päästevahenditega	3-10	
Teisipäev	Suitsusukeldumise praktilised harjutused (kuum keskkond)	1-8	
Kolmapäev	Sisetulekahjusimulaator	1-8	
Neljapäev	Kontrollharjutused/kompleksharjutused	1-10	
Reede	Teadmiste kontroll (sooritamata testid ja kontrollharjutused)	1-6	

LISA 5 INTERVJUU KÜSIMUSTIK

- 1) Kas keskus(ed)/amet saaksid sellest pigem kasu või kahju, kui vabatahtlikud päästjad saaksid hakata suitsusukeldumist teostama?
- 2) Kas keskus(ed)/amet üldse pooldaks seda?
Põhjendused?
- 3) Kas keskus(ed)/amet on juba sellel teemal midagi teinud?
- 4) Mida peaksid keskus(ed)/amet veel tegema, et see oleks võimalik?
- 5) Kas keskus(ed)/amet oleksid võimelised ise neid koolitama?
- 6) Millisena näete nende rolli suitsusukeldumisel, kas:
  - Iseseisvalt
  - Kutseliste koosseisus
  - Julgestuslülina
- 7) Kas teie arvates tuleks seda võimalust kõikidele pakkuma hakata või tuleks tähelepanu just nendele pöörata, kus on kutselised päästjad vabatahtlike komandode koosseisus ja kes on aktiivsemad Või mingi muu variant?
- 8) Kas teie arvates võiks neile teha ajaliselt lühema koolituse kui Päästja I seda ette näeb hetkel, kui neil läbitud kõik vabatahtlike koolitused?